

25.

Миряқуп Дулатов.

**Бастауыш мектепте бірінші жыл оқылатын
Есеп құралы.**

Екінші қат басылуы.

Ташкент: Түркістан мемлекеттік баспасы, 1922.

56 бет. Таралымы 50 000 дана.

باشما بوزم بنگرته اور ولفان نور كستان كى كىسىر رىسىو بىلىشى

مىر مەھمۇد شىخىمۇھامەدوف تەرىقىتىدە

مىر مەھمۇد دۆلەتوف

باشقاوچ مەكتەپدا بىرىنچى جىل او قىلان

ايسىدب قورالى

الكىچى ئاىدىيالىق

ЗАДАЧИ И ЧАСТЬ

для школы 1-й степени

(На киргиз. языке)

— Второе издание —

نور كستان مەكتەپ ئاىدىيالىق باشما بوزم باشقاوچ مەكتەپلىرى

تەييارلىغۇچى — 1933 جىل

— Издание —

ТУРКЕСТАНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ИЗДАТЕЛЬСТВА.

г. Ташкент. 1933 г.

№ 956

Тир. 50,000.

Ташкент. Староордская Муслим-литография

الەومەتچىل نىگىزىنە قورولغان تۈركىستان كىتەپخانىسى رېسپوبلىكىسى

مير يعقوب دۆلاتوف

Дулатов Мер
яковлев. Есен
Кураев Биринчи
класс. 2-бас.

بايتاۋچ مکتەپدا بىرىنچى جىل اوقىلاتىن

ايسەب قورالى

ЗАДАЧНИК I ЧАСТЬ

ДЛЯ ШКОЛЫ I-й СТУПЕНИ

(на киргиз. языке).

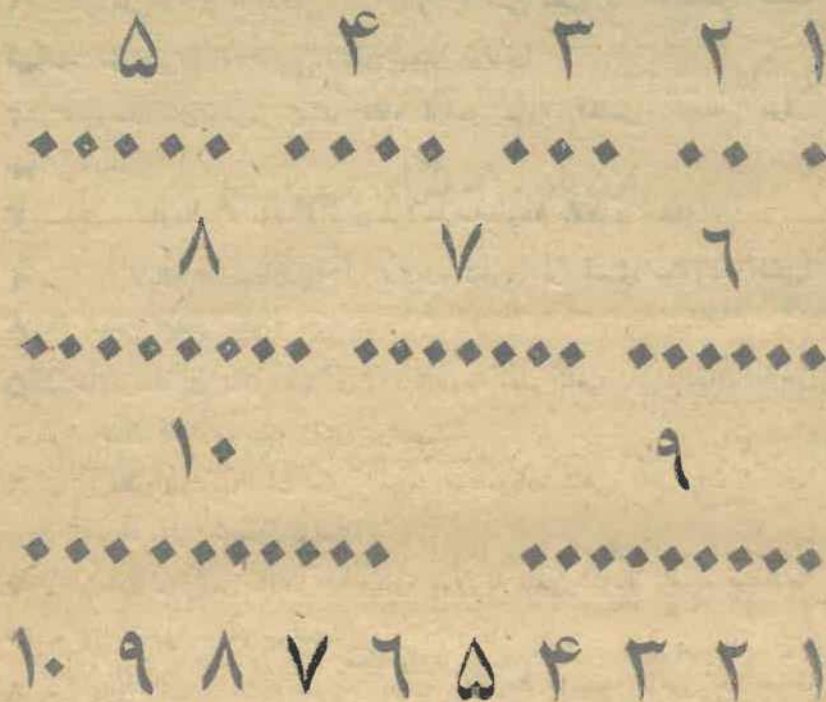
№ 958

Тир. 50.000

تۈركىستان ئاممەلەكەتلىك باسما سوز اسەدىن باسقاروۋ ماخكاماسى

تاشكەنت ۱۹۲۱ ج.

اولگى اون نك اچندهگى سان

بردهن اونغا چهين ساناؤ

(معلم بالالارغا آسقى، فالام، قارىماش كىسكەن چوق سىكىلدى نارسە.

لاردا، سانانارغا كىرەلە).

مەنە مېمە تولمىدا بىر آسقى، بوغان تاغىدا بىر آسقى تولىمە، نېچە آسقى

تولىمە، اچىدى اوسى ايككى آسقىغا تاغى بىر آسقى آلت نوستوق نېچە، بولىمە.

اوسى روت بىن سەلم مەزىر كورۇنۇپ قولغا اوسىغايتىن نارسەلەردى بىر.

بردهن اونغا چهين قوشۇپ سانانارغا، مۇنان كىيىن اوسى رەتتەن بىر-بىر.

قوش اوتۇپ اونغا چهين سانانارغا، مىثالدا:

۴

- ۱ - نۇرغۇنلارنىڭ بىر قارىنداشى بار ايدى، آكسى ناغى مېر قارىنداشى شىخە
 ئىدى، نۇرغۇنلارنىڭ قارىنداشى ايندى نېچە بولدى؟
- ۲ - سورجان مېن ئىسى اينكو قالادا اونچ مجور، آھاسى اويدە بولار
 نېچە آغايندى؟
- ۳ - سارسەنباي دىلا ۳ اؤل، ۱ فزى بار: سارسەنباي دىلا بالالارى نېچە؟
- ۴ - شىر بالانىڭ ۴ ساقاسى بار اينكەن، ناغىدا بىر آسۇق ساۋۇب آينىخە
 بالانىڭ آسۇقى ايندى نېچە بولدى؟
- ۵ - شاكر دىڭ ۵ ئانا، قاغارى بار ايدى، معلم ناغى شىر ئاباق قاغارى
 بولدى، بالانىڭ قاغارى نېچە ئاباق بولدى؟
- ۶ - شىر دىڭ اويدە ۶ آت بار ايدى، قۇدامزىلەن ناغى مېر آت آلتى،
 بۇلارنىڭ اۋى دىڭ ئى نېچە بولدى؟
- ۷ - لوتىناب جۇرگەن بالالار ۷ ايدى، بولارغا ناغى مېر بالا كىلىپ قوسىلدى.
 اۋى نېچە ئار ايندى نېچە بولدى؟
- ۸ - باي دىڭ اۋىنىدە ۸ فوناقى بار ايدى، بۇلار دىڭ اۋىنىدە ناغى مېر فوناقى
 كىلىپ ئۇستى نى باي دىڭ فوناقى نېچە بولدى؟
- ۹ - اسكەنەر كىتاب ۱۰ جۇن ساۋدا كىرگە ۹ تىپىن بېرگەن اينكەن، بولمىشى
 بېشە تىپى: اسكەنەر آغىشى كىلىگەن كىتاب نېچە تىپىن؟
- ۱۰ - احمدجان نىڭ ۱۰ ئۇيى سوغىغا ۵ قۇي، مېر سېيىر سويدى: احمدجان نىڭ
 ئۇيى سوغىغا نېچە مال سويدى؟
- ۱۱ - شاكر دىڭ ئىستالغان ۲ كىتابى، تىسىز مېر كىتابى بار: شاكر دىڭ كىتابى بار
 نېچە؟
- ۱۲ - كول باسندا ۷ ئاز اوتىر ايدى، قاسىنا ناغى مېر ئاز كىلىپ بولدى
 بارى نېچە ئاز بولدى؟
- ۱۳ - مەكتەپدە ۸ بالا مېر ساپاقتاس ايدى بولارغا ناغى مېر بالا بولدى.
 ساپاقتاس بالالار نېچە بولدى؟

- ۱۱ - خلقىباوردىڭ ۴ آيغىر ئۆيىنى چىقىرىپ بارايدى، تاغى بىر قىزاراۋ ماناى
 جاۋىباۋىڭ خلقىسى نىچە داۋىر بولىدى؟
- ۱۵ - ساۋداگىر ۶ نۆى ئېرىسى، بىر اچكى ئېرىسى ساتىپ آلىدى، نىچە
 نىرى آلىدى ساۋداگىر؟

اون نان بىرگە قاراي كىيىن ساناۋ

- ۱۶ - مەنە مېنىم قىلما ۱۰ قارىداش (قلام، آسقى، تاسى، تويىمە، . . .) ئۇرۇ
 مونىڭ بىرەۋىن آلىق، نىچەۋى قالدى؟ ۹ دان بىرەۋىن آلىق، نىچەۋى قالدى؟ ۸ دان
 بىرەۋىن آلىق، نىچەۋى قالدى؟ ۹ ئۆسى رىت بىن بىر بۇرەن كىمىتە - كىمىتە تەك
 قالىماغاچا ساناۋ كىرەك.
- ۱۷ - بالايىڭداڭ ۱۰ آسقى بارايدى، بىرەۋىن چوغالتىدى؛ بالايىڭداڭ نىچە
 آسقى قالدى؟
- ۱۸ - چولپارسنىڭ ۹ قالىمى بارايدى، بىرەۋىن سىندىپ آلىدى؛ چولپارسنىڭ
 بىسى نىچە قالىمى قالدى؟
- ۱۹ - بىزدىڭ ۸ نوزىمىز بارايدى، بىرەۋىن قاسقىر چىدى؛ نىچە نوزىمىز قالدى؟
- ۲۰ - بىزدىڭ آۋلىدا ۷ ئاۋى بارايدى، بىر ئاۋى قىستاۋغا كۆچىپ كىتىدى، اۋىنى
 نىچە ئاۋى قالدى؟
- ۲۱ - شاكرىڭداڭ ۶ تاق قاغازى بارايدى، بىر تاپاغى چارپ بىقىردى، شاكرىڭداڭ
 نىچە تاق قاغازى قالدى؟
- ۲۲ - بىر آۋلىدا ۱۱ ئېت بارايدى، بىرەۋى چوغالتى كىدى؛ آلىڭى آۋردىڭ
 نىچە ئېتى قالدى؟
- ۲۳ - سارسەنبايڭداڭ اوينىدە ۴ ئوناق بارايدى، بىرەۋى آنداپ كىتىدى؛ سارسەنباي
 نىچە ئوناقى قالدى؟
- ۲۴ - آغاچ باسندا ۳ قارغا اۋتر ايدى، بىرەۋى اۋچىپ كىتىدى، آغاچ باسندا
 نىچە قارغا قالدى؟

۲۵ - میرگەن ۲ فاز آتپ آلب ایدی، برەوین آساقالغا بايلایدی، میرگەننىڭ
اۋرۇنىدە نېچە فاز قالدى؟

۲۶ - بېيسەنباي ۵ آغايندى ايىدە، برەوى جولۇچى جۈزۈپ كېتىدى، ئۇنىڭ
بىرەوى قالدى؟

۲۷ - موللانك ۸ قۇبى بار ایدی، برەوین قوناقغا سۈيىدى، موللانك
قۇبى قالدى؟

۲۸ - پۇر ئاۋىدك جېلىسىندە ۱۰ قولىن بار ایدی، برەوین آغىتىپ جۈزۈپ
جېلىدە نېچە قولىن قالدى؟

۲۹ - مۇر آۋلدان ۷ بالا اقۇچى ایدی، برەوى ناۋ قاستاپ قالدى، ھازىر نېچە
بالا اوقىيىدى؟

۳۰ - مۇر بالانك ۳ كىتابى بار ایدی، برەوین كېچكەنە قارىدا سېنا سېلادى، بالانك
ئۈزۈندە نېچە كىتابى قالدى؟

آۋلىكى اوندق دك اچىندەكى سانداردى قوسۇ

۳۱ - میرگەن ۳ اۋرەك، ۲ فاز آتپ آلىدى، نېچە قوس آتپ آلىدى میرگەن؟

۳۲ - بالانك ۶ كىتەبى، ۲ ساقاسى بار؛ بالانك بارلق آسېغى قانچە؟

۳۳ - آبلادك ۵ تىبابق قاغازى، آيش دك ۳ تىبابق قاغازى بار؛ ايكى بالانك نېچە
تىبابق قاغازى بار؟

۳۴ - چانغار مىن احمدجان قاراسوۋغا قارماق سالىب، چانغار مېر آلاپوغا آندىدە
احمدجان ۷ چاپاق آلىدى؛ ايكى بالانك اوستانغان بانقى نېچە؟

۳۵ - قاراسوۋدا ايكى اۋرەك، ۷ بالاپان جۈزۈپ جۈزۈر قارا سوۋدا نېچە قوس
جۈزۈپ جۈزۈ؟

۳۶ - نارىباي ئاۋىنىك جېلىسىندە ۶ قولىن ۳ قىسردك تايى بايلاۋلى تۇر؛ نارىباي
ئارىسى نېچە بېسە ساۋادى؟

۳۷ - بايپولات دك ۲ اولى، ۳ قىزى بار، بايپولات دك بالالارى نېچە؟

۳۹- سويلداڭ سۆگرەندى ۳ كىتابى بار، سۆگرەندى كىتابى دا سونچا سويلداڭ كىتابى نىچى؟

۳۹ - جمال دافتىرى نىڭ تاڭ ايرىنىڭ ۳ بيتىن، كىچىككە ۳ بيتىن چارپ بىتىردى: جمال نىچە بيت بىتىردى؟

۴۰ - دىگەر اويندا ۶ بالا، ۳ اولىكەن كىسى بار جادىگار ئويىنىڭ بارلىق آدمى نىچى؟

۴۱ - كۈن اورنىسىدا ۶ آققەر اوترايدى، بۇلارداڭ قىسنا ۳ قاز كىلىپ قوندى كۈننى اورنىدا قوس نىچى؟

۴۲ - ئىر ساۋدا گىر ۷ تىرى ساتىپ آلدى، لىكىنچى ساۋدا گىر اونان ۳ تىرى ساتىپ آلدى لىكىنچى ساۋدا گىر نىچە تىرى ساتىپ آلدى؟

۴۳ - ئىر ئاۋىداڭ ۳ بالاسى، لىكىنچى ئاۋىداڭ ۵ بالاسى ئوچنچى ئاۋىداڭ ۲ بالا - سى بار ئاۋىداڭ بارلىق بالالارى نىچى؟

۴۴ - قىچاقباي سوغمغا ۲ جىلتى، ۲ تىرى سويدى: قىچاقباي سوغمغا نىچە قاراسويدى؟

۴۵ - نورباي داڭ ۳ اۋل، ۳ قىزى بار نورباي داڭ بارلىق بالالارى نىچى؟

۴۶ - جومايىكە ۴ تىينغا قاغاز، ۴ تىينغا دافتىر آلدى؟ جۇمايىكە قانچا آفچا تىيى؟

۴۷ - ساۋدا گىر قالاغا ۳ آت، ۳ ارگىز آستىق جونەلتتى: ساۋدا گىر قالاغا نىچە آستىق جىبرىدى؟

۴۸ - زىيەننىڭ تويىدا ۵ قۇنانغا بايگە ئىكلىدى، ۵ قۇنان بايگە سز بولدى. زىيەننىڭ تويىدا نىچە قۇنان چابتى؟

۴۹ - كىتەپكە اولىگى كۇنى ۴ بالا، كىبەر كۇنى ۶ بالا كىردى لىكى كۈنە مەكتەپكە نىچە بالا كىردى؟

۵۰ - كۇلتاي ئۇزۇغاندا كاتەر ۴ دە ئويدى، اوسى كۇنى كۇلتاي ۴ دە، حازر كاتەر نىچە دە؟

51 - سېكاسار بارارغا 5 توننا قوي، 5 سائونق آيداي؛ سېكاسار بارارغا

نېچە قوي آيداي؟

52 - ايتهكچى ئېر جومادا 4 پارە، كېلەر جومادا 4 پارە گېبىس تىكى. ايتهكچى ايكى

جومادا نېچە پارە گېبىس تىكى؟

53 - ساغىماي قالن مالغا 5 جلقى، 4 سېير بېردى. ساغىماي قالن مالغا نېچە مال

بېردى؟

54 - ئىنورىدا 4 جلقى، 7 قوي سويلىنى توپغا نېچە مال سويلى؟

55 - اولسكەن اۋى 7 بېشە، اوناي 4 بېشە ساۋەدى. ايكى اۋى نېچە بېشە ساۋەدى؟

56 - اصل يىتەككە بېشەندەك 5 تويە، كامزلىدا 4 تويەسى بار. اصل يىتەككە ايكى

كېسە نېچە تويەبار؟

57 - قوچىدا 4 اۋى 5 كېسەك توگر كېيىز، 4 كېسەك آق كېيىز باستى. قوچىدا

اۋى بارى نېچە كېسەك كېيىز باستى؟

58 - قاراكون 5 دە، جولىس اونى مېن قورداس. ايكى پالانك جاسى بوگە سانايدا

نېچە؟

59 - ايگسە باي 3 تويەسى بار، جامانچالدىك اونان 4 تويەسى آردى. جامانچالدىك

تويەسى نېچە؟

60 - اول سرتىدا 4 جلقى جايىلب چۇر؛ جايىلب چۇر كەن سېيردىك سايىدا سولجا

اول سرتىدا نېچە مال جايىلب چۇر؟

61 - قارنداس 5 تېيىن نۇرادى، قلام سايى 2 تېيىن قىمان، قلام سايى نېچە تېيىن

نۇرادى؟

62 - انوارىك 4 دە، قالماقاس اونان 5 جاسى اولسكەن قالماقاس نېچە دە؟

63 - سرقى ساقان 4 كېر اۋىز، سرقى نېچە كېر، ايگەر پاناننىڭ اۋىزىدىكى

4 كېر بولسا؟

64 - اۋى 6 بولە، 6 تۇر نۇرقى اونان 4 كېز آرتىق اۋىدىك نۇرقى نېچە

قوسۇنىدا كىمىسى (+) قالاي جازىلۇپ كورسەتمىگە كىرگەن.

$-5 + 4$	$-8 + 2$	$-2 + 8$	$-5 + 4$	$-5 + 3$
$= 2 + 7$	$= 3 + 2$	$= -4 + 6$	$= -4 + 4$	$= 2 + 6$
$-2 + 4$	$-2 + 2$	$-5 + 5$	$-6 + 3$	$= 2 + 7$
$= 7 + 3$	$= 3 + 3$	$= -6 + 4$	$= 7 + 2$	$= 3 + 6$

سەن مىثالدارىنىڭ مرقابىسى سېنا بالالاردىڭ اوزدەرىنە ئېسەن اوبلاتو كىرەك مىنلا: نۇر جاننىڭ 4 تاپاق، مۇقاجنىڭ 5 تاپاق تاغازى بار، ايكەۋىنىڭ تاغازى نەچچە؟

اۆلگى اوزىقنىڭ اھمىدەگى سانداردى كېمىتۇ، اۆلگى

- 65 - چىلىكباي دىڭ 7 سوم اچىسى بار ايدى، 4 سومىنا دۆكەننەن قانت چاي آلدى، چىلىكباي دىڭ نەچچە اچىسى ئالدى؟
- 66 - آقماي اوبىرەك دىڭ 8 جۇمرتقاسن تاۋىت ئالب، اۋچەۋىن كچىكتىقاي ئىسىنە بىردى، اقتايدىلا اورتىدە نېچە جۇمرتقا ئالدى؟
- 67 - كولىدە 9 قاز اوترايدى، نۇرەۋىن مېڭىن ئىپ ئالدى، نېچە قاز ئالدى؟
- 68 - جىرماي دىڭ سالماي ساۋىتىمىن 8 ئاداق ساۋىتىك، قوزى 4 ئاداق سەپىنىدا نېچە ئاداق جىرماي بار؟
- 69 - ساراي دىڭ 9 چىقىسى بار ايدى، 4 پاراقچىسى ئىستى كۆنى ئاپتىر جىدى، ساراي دىڭ نېچە چىقىسى ئالدى؟
- 70 - بالا ئوسىلىنەن آت سالىدى بۇلاردىڭ اۋچەۋى قىر بالالار، اولادىڭ ايتىقاي بالالاردى نېچەۋى ايرىكەك بالا؟
- 71 - ساۋداگىر، 9 كۆنى 9 تېرى ئالدى، بۇلاردىڭ تورتقۇى چىقى تېرىسى، نەچچە تېرىسى، سە داگىر نېچە تېرىسى ئالدى؟

۱۰

۷۲ - مۇزۇنىڭ ۷ بالاسى بار، بولاردىن ئورنىنى بىر كىشىلا. ئىككى
ئۇنىڭ قىز بالاسى نىچە؟

۷۳ - آغاسى ۷ دە، قارىنداسى ۳ جاسى كىچى. قارىنداسى نىچە دە؟

۷۴ - اورماندا كىچىنىڭ ۸ آياغى بار، چىيىنىڭ ۲ آياغى كىم. چىيىنىڭ آياغى نىچە؟

۷۵ - نىسانباي ۸ تۈزى كۈگەندە، بىكچى اونان تۈرتەۋدى كىم كۈگەندە. بىكچى
نىچە تۈزى كۈگەندە؟

۷۶ - ئىككىنىڭ ۱۰ قالىپى بار، بولاردىن ئۈچەۋى جاڭشا، ئىككىنىڭ ئىككى قالىپى
نىچە؟

۱۷ - ساقچىنىڭ ۹ چىنى - آياغى بار، ئۈچەۋى قىز، باسقانلارنى. ساقچىنىڭ
بار چىنى - آياغى نىچە؟

۷۸ - آتباي ۱۰ دا، سۈيىم بىكە ۸ دە. بىكەنىڭ قايىسىنى ئۆلكەن مە نىچە جاسى؟

۷۹ - شاگرد ساۋداگىرگە قارىنداش بىن قاغاز ۱۰ ئۈچۈن ۱۰ تىن ئانچا بىر تەپى،
شاگرداگىر ۴ تىن قايتار بىردى. شاگرد قارىنداش بىن قاغازغا قانچا تولدى؟

۸۰ - چىكەمبىنىڭ ۶ سوم آتچاسى بار، ۴ سوم بورچىنا تولدى. چىكەمبىنى
نىڭ قانچا آتچاسى قالدى؟

۸۱ - بالانىڭ ۸ آسىغى بار، بىسەۋى بويۇلۇ، باسقاسى بويۇسىز. بالانىڭ
بويۇسىز آسىغى قانچا؟

۸۲ - بىر جىلى دە ۹ قۇلن بىلەۋلۇ، بولاردىن ئورنىنى اورغاچى، قالغانى
بىر كىك، جىلى دەگى قۇلننىڭ نىچەۋى بىر كىك؟

۸۳ - بىر قاتن ۹ گىر سىتسادان ۲ قىزىنا كۈيلەك تىكتى؛ ئۆلكەن قىزى -
نىڭ كۈيلەگىنە ۶ كىز كىتتى، كىچى قىزىنىڭ كۈيلەگى نىچە كىزدەن تىكتى؟

۸۴ - شاگرد قارىنداش بىن قانچا ۸ تىن تولدى؛ قارىنداش ۵ تىن تۇرغى،
ئۇل قانچا تولدى؟

۸۵ - ئىككى قۇدۇقنىڭ سۈيى ۸ ئاۋىر چىقىغا جىتتە، بىر قۇدۇقنىڭ سۈيى
۸ ئاۋىر چىقى قاندا، ئىككى قۇدۇقنىڭ سۈيى نىچە ئاۋىر چىقىلىق؟

۸۶ - بىر جومادا ۳ كۈن اۋداي جاڭگىر جاۋدى. بىر جوماداڭ نىچە كۈنى
آچق بولدى؟

۸۷ - اوگز تىرىسى ۶ سوم توراى، تايىنچا تىرىسى اونان ۳ سوم آرزان.
تايىنچا تىرىسى قانچا توراى؟

۸۸ - تايىنچا ۱۰ سوم توراى، بىر اوگان ۶ سوم آرزان. بىزاق تايىنچا
توراى؟

۸۹ - اپرالى ۷ دە، مامىت اونان ۳ جاسى كىچى. مامىت نىچەدە؟

۹۰ - كەمەڭ تورقى ۶ كىر، اينى ۳ كىر قىسقا. اينى نىچە كىر؟

۹۱ - بىر آۋلدا ۱۰ ءاۋى بار، اونانڭ آلتاۋى آق، قانداي قارا. بىر آۋلدا قارا
ئاۋى نىچەدە؟

۹۲ - آغاسى ۷ ايسىب چىقاردى، قانداي اونان ۳ دى كىم چىقاردى، قانداي
نىچە ايسىب چىقاردى؟

۹۳ - بايبوسىن ۹ دا، اولمىس اونان ۴ جاسى كىچى. اولمىس نىچەدە؟

۹۴ - بايبىچە ايسكى آرقان ايسىتى. بىرەدى ۹ قۇلاچ، ايكىنچىسى ۳ قۇلاچ نىسقا.
ايكىنچى آرقان نىچە قۇلاچ؟

۹۵ - قازداڭ سالىماي ۷ قاداق، اوبىرەك اونان ۳ قاداق جىڭگىل اۋىرەك نىچە قازداق؟

۹۶ - ۸ دىڭ اۋچەۋىن كىم، ۷ نىڭ تورنەۋىن كىم، ۹ دىڭ بىسەۋىن كىم.

۹۷ - ۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰ دى قانداي سانغا قوسىم كىرەك. چىققانى جىتەۋ بولسۇ.
اۋچون؟

۹۸ - ۲، ۴، ۴، ۵، ۶، ۸، ۱۰ نى قانداي سانغا قوسىم كىرەك، چىققانى ۱۰ بولسۇ.
اۋچون؟

آلۇ بىلاڭگىسى (-) قالاي جازلويىن گورسە نەرگە كىرەلەڭ.

۵-۸(۱۰)	۴-۷(۹)	۳-۷(۸)	۲-۸(۷)	۱-۱(۶)
۵-۹	۴-۸	۳-۸	۲-۹	۱-۲
۵-۱۰	۴-۹	۳-۹	۲-۱۰	۱-۳
۶-۶	۴-۱۰	۳-۱۰	۳-۳	۲-۴

=6-7	=5-5	=4-5	=3-4	=2-5
=6-8	=5-6	=4-6	=3-5	=2-6
=6-9	=5-7	=4-7	=3-6	=2-7

=5-9 (۱۳)	=3-5 (۱۲)	=6-10 (۱۱)
=2-8	=4-8	=7-7
=7-10	=3-7	=7-8
=3-8	=8-9	=7-9
=4-10	=5-10	=7-10
=8-10	=9-10	=8-10

=3-9 (۱۵)	=3-6 (۱۴)
=2-10	=5-8
=6-9	=5-7
=3-10	=6-8
=6-10	=2-7
=5-10	=3-8

اوسى مەخالدەككى بويىچە اوز دەرك ايسەب اويلاشكار.

قوسۇم آلۇ

۹۹ - شاكرە داتەرەم قارانداش ماتىب آلىدى. داتەرەگە اول ۶ نىيىن تولدەدى، قارانداشقا ۳ نىيىن كىم تولدەدى (قارانداشقا قانچە تولدەدى؟) شاكرە بارلىغى قانچا آقچا دەمەسەدى؟

۱۰۰ - مېر كسى ئالاغا ساتوغا ۷ تۈۋ فوي، ۳ ساولق آبدان باردى. قىيارلىغى نىچا فوي؟) قاللاخا اول ۸ فويىن ساتتى. نىچە فويىن آبدان قايىتتى تولدە كسى؟

۱۰۱ - مەسىلە شاكرەكە تولدە ۵ ساولق، اولان كىيىن ۴ تاناق قاغان بىرەدى.

(بارلىقى نىچە ساناق بىردى بىر) شەكلىدە ئۆزى قاتارلىق ۱۰ تىنچى
جارت بىردى بىر ئونك جازىلماغان ئانچا ئاغارى قاندى؟

۱۰۲ - ئىرقان ساوداگىردىن ۲ تىنچى ما ئۆيىمە ۵ تىنچىغا بويىدۇ ئاندى
(ئانچا ئانچا جومىسادى قاندى؟) ۱۰ تىنچى نان اول قانچا ئانچا قانبار ئاندى؟

۱۰۳ - چاقچى ئاندى ۵، لوبىرەكەك ۴ جومى قاسن تاويىد ئاندى، ئاندى
مانقاندا ۳ جومىرتقى جارت ئاندى، چاقچى ئانچا جومىرتقى ئاندى؟

۱۰۴ - ئانچا ئانچا ۶ ساوسقان اوپىر ايدى، بولارنىك قاسنى ۴ ساوسقان
كېلىت قوسنى، اونان كېيىن ۷ ساوسقان اوپىر كېتىدى، ئانچا باسنىدۇ نىچە
ساوسقان قاندى؟

۱۰۵ - ئانچا ۷ دە، ئانچا ۲ جاسى اولسكەن، (ئانچا نىچە دە؟) ئانچا
نېر ۴ جاسى كېيى، ئانچا نىچە دە؟

۱۰۶ - كويىد، ۱۰ چىلەك سويار، اونان ۸ چىلەك سوياندى، (كويىد نىچە
چىلەك قاندى؟) كويىد، ۷ چىلەك بولو ئوچىدىر، ايندى نىچە چىلەك
بىردى قويۇ كېرەك؟

۱۰۷ - ئانچا ۷ تىنچى اولما ۷ تىنچى كېيى سېنە ۵ تىنچى بىردى، بالالار
ئانچا ۳ تىنچى ئانچا ئانچا جومىسادى، (ئانچا ۳ تىنچى جومىسادىدا،
ئانچا ئانچا ئانچا ۳ تىنچى جومىسادىدا، ئانچا ئانچا ئانچا؟) بالالارنىك
نىچە تىنچى نان ئانچا ئانچا قاندى؟ ئانچا ئانچا ئانچا ئانچا؟

۱۰۸ - دۆكەنچى ئوچ قاندى ۱۰ قانداق قاندى، بىر نە ۳ نادان، ئانچا
نىچە ۳ قانداق، ئانچا نىچە ئانچا ئانچا؟

۱۰۹ - ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ دى قانداق، ئانچا ئانچا بىر نە كېرەك
بىردى؟

۱۱۰ - قانداق ئوچ سانىك ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ دى بىر نە كېرەك
بىردى؟

$$= 2 + 3 - 6 \quad (18)$$

$$= 3 - 2 + 6$$

$$= 7 + 6 - 8$$

$$= 7 + 1 - 4 \quad (17)$$

$$= 3 - 5 + 5$$

$$= 4 - 5 - 8$$

$$= 6 - 1 + 8 \quad (16)$$

$$= 8 - 6 + 3$$

$$= 9 + 7 - 8$$

$$= 8 - 5 + 4$$

$$= 4 - 5 + 1$$

$$= 3 - 3 + 6$$

$$= 4 + 5 - 9$$

$$= 5 - 3 + 3$$

$$= 5 + 6 - 10$$

$$= 8 + 9 - 10$$

$$= 3 - 2 + 7$$

$$= 4 + 6 - 10$$

$$= 4 - 5 + 3$$

$$= 2 - 8 + 2$$

$$= 4 + 7 - 10$$

$$= 4 - 3 - 7$$

$$= 6 + 5 - 7$$

$$= 4 - 5 + 3$$

$$= 1 + 2 - 7$$

$$= 1 - 3 - 6$$

$$= 5 - 3 - 8$$

$$= 4 + 3 - 9 \quad (21)$$

$$= 8 - 8 + 2$$

$$= 3 + 2 - 8$$

$$= 2 + 3 + 3$$

$$= 3 + 2 - 6$$

$$= 5 + 4 - 9$$

$$= 5 - 3 + 4$$

$$= 5 + 3 - 8$$

$$= 3 - 6 + 2 \quad (20)$$

$$= 3 + 2 - 6$$

$$= 8 - 9 + 1$$

$$= 4 + 5 - 10$$

$$= 7 + 6 - 8$$

$$= 8 - 2 + 8$$

$$= 6 + 3 - 7$$

$$= 4 + 2 - 5$$

$$= 3 + 4 - 8 \quad (19)$$

$$= 1 - 6 + 3$$

$$= 4 + 2 - 7$$

$$= 6 + 5 - 8$$

$$= 8 - 4 + 5$$

$$= 6 + 1 - 3$$

$$= 6 - 3 + 9$$

$$= 7 - 3 + 2$$

$$= 5 + 3 - 4$$

$$= 2 - 2 - 4 + 3 \quad (23)$$

$$= 4 + 3 - 3 - 10$$

$$= 6 - 3 + 2 + 2$$

$$= 5 + 6 - 5 + 5$$

$$= 7 - 5 + 6 - 9$$

$$= 8 + 6 - 6 + 2$$

$$= 3 + 4 - 2 + 5$$

$$= 8 - 5 + 4 - 8$$

$$= 4 + 2 - 8 \quad (22)$$

$$= 4 + 5 - 10$$

$$= 4 + 2 + 8$$

$$= 4 + 7 - 9$$

$$= 4 - 5 + 5$$

$$= 6 + 5 - 8$$

$$= 7 - 5 + 3$$

$$= 4 + 6 - 10$$

كوبه يتۇ

- ۱۱۱ - شا كورد ۴. دانغىر تىكتى، مەر قايسى سى ۴. تاباق قاغازدان. ۳. دانغىزده
 نىچە تاباق قاغاز بار؟
- ۱۱۲ - بالا ۳. قازداش ساتىب آلتى مەر قايسى سى ۳. نىيىنەن بالا
 قانچا آقچا جومسادى؟
- ۱۱۳ - مرزا ۴. قازداش ساتىب آلتى قازداش ۲. سومنان بارلىق چاي
 قانچا تورامر؟
- ۱۱۴ - ساۋدا گىر ۵. آرباغا ۲. آندان چىككەن. ۵. آرباغا چىككەن
 تىنى قانچا؟
- ۱۱۵ - شامىل دىك ۲. تاباق قاغازى بار. احمد دىك قاغازى ۴. ايسە آرتق.
 احمد دىك قاغازى قانچا؟
- ۱۱۶ - مەكتەپكە قازى ۲. بالا بارا جاتىر ايدى، بۇلارغا جولىچىباي تاغىدا
 بالالار قوسىلىپ، ۵. ايسە كويىدى. بالالار ايندى نىچە بولدى؟
- ۱۱۷ - بالقچى ۲. آلا بوغا اوستامى، اوستاخان تاباننى ابوغادان ۴. ايسە
 آرتق. بالقچى نىچە بالق اوستادى؟
- ۱۱۸ - داۋىچى بورەنەنى ۳. كە مۇلب كىستى، مەر بولدىكى ۳. كىزدەن
 بولدى. بورەنە كىسلەنى نورغاندا نىچە كىز ايدى؟
- ۱۱۹ - ۳. بالانى نىچە آياغى بار ؟ ۹. ايكى آندىك آياغى نىچە؟ ۹. ايكى
 قازدا نىچە ساۋساق بار؟
- ۱۲۰ - مەر سارخاندا ۳. كىز بار. ۲. سارخاندا نىچە كىز؟ ۳. سارخاندا
 نىچە كىز؟
- ۱۲۱ - قوس دىك قازاننى ايكىنۇ. ۲. قوسدا، ۳. قوسدا، ۴. قوسدا نىچە
 قوسدا نىچە؟

۱۲۲ - قاناس دك ۵ آسینی بار، علی خاننك آسینی ایکی ایسه آرقق
 علی خاننك آسینی قانچا؟

۱۲۲ - آرالنك دوگگه لگنی تورغون ایکی آرپادا نیچە دوگگه لگ بار؟

۱۲۴ - سترگن، بئر كۆنى ۳ اويرەك آتپ آلت اییدی. كیلەر كۆنى ایکی

ایس آرتمی آتپ آلتی میرگەن دیلەر كۆنى نیچە اويرەك آتپ آلتی؟

۱۲۵ - قوریدا ایکی آسق بار، ۴ قوریدك آسیمی نیچە؟ كوبەیتو بیلگیمی
 (X) قانۇی حال بولوسن تورسدەرگە كبرەك.

$$= 2 \times 3 \quad (25)$$

$$= 3 \times 3$$

$$= 2 \times 4$$

$$= 2 \times 5$$

$$= 6 \times 1 \quad (27)$$

$$= 2 \times 5$$

$$= 2 \times 3$$

$$= 4 \times 2$$

$$= 2 \times 2 \quad (24)$$

$$= 3 \times 2$$

$$= 4 \times 2$$

$$= 5 \times 2$$

$$= 8 \times 1 \quad (26)$$

$$= 4 \times 2$$

$$= 3 \times 3$$

$$= 5 \times 2$$

اوسى داللەلەر دك كى، بىرىنچە او، دەرەك ایسەن اوللا، قانگىدار

قوسو، آلو هم كوبەیتو

۱۲۶ - آسل بىك ۱۰ دا، سىپىل بىك اونان ۷ جاسى تېرى، زىنن سىل بىلەدىن
 آلو ایسە اولسكەن، سىپىل بىك نیچەدە زىنن نیچەدە؟

۱۲۷ - سىپىم اولف قالتاماندا داوج نییندق ۳ باقر آقچا بار، سول قالتاماندا ایکی
 نییندق ۳ باقر بار، اولف قالتاماندا آقچانلغ سول قالتاماندا قانچاسى آرقق؟

۱۲۸ - ایكو چانغا آت اوچسەن چىگكەن، داوجاچى چانغا ایکی آت چىگكەن
 سول چانغا قانچا آت چىگكەن؟

۱۲۹ - قارىداش ۳ تىپن داقتەر اونان ۴ ایسە قىيەت غلام سایی دىلەردەن
 ۲ تىپن آرزان غلام سایی نیچە تىپن تورای؟

۱۳۰ - بىر كىشى ۳ سومغا بىر توقمى، ۳ - دوستان ۲ ايچكى ساتت آلدى. بىر كىشى آلغان مالنىڭ قانچا انجا بىرەمدى؟

۱۳۱ - سايكى بالا ۲ يىتەن شارب بىر كىشى بىر اولسكەن كىشى. الالارداق نىچە چىت آرتق چازدى؟

۱۳۲ - بىر بالاڭ ۱۰ اسىنى بار ايندى. اسىنى واسىپە اسىكى دەن اسىكى سىرىگىڭك بىزىنە ۴. بىزىنە ۴ آسق بىردى. بالاڭ اوزىدە قانچا اسىقى قالىدى؟

۱۳۳ - معلم ۲ بالاغا ۲ تاباقان، ۲ بالاغا ۴ تاباقان قىلدى. باقار بىردى بالاغا اولستىرە كىچى قاغازى ۱۰ تاباق ايندى. معلمدا قولدا ايندى نىچە تاباق قالىدى؟

۱۳۴ - كولاچ دىڭ ۲ فوزىسى بار، آيدار خانىسكا باچ اينە آرتق قارا بالاڭ اسى آيدار خانىدىكى نەن ايگەمى كىم قارا بالاڭ فوزىسى قىلدى؟

۱۳۵ - باچ اوڭگە ۹ فوناق قوندى. بىر اوڭگە ۴ فوناق، اسىكىچى اوڭگە نىچە فوناق قوندى؟

= ۲ + ۲ × ۳ (۲۹)	= ۱ - ۳ × ۳ ۲۸
= ۵ - ۳ × ۳	= ۵ - ۴ × ۲
= ۶ - ۲ × ۵	= ۴ - ۵ × ۲
= ۷ - ۲ × ۴	= ۷ - ۳ × ۳

= ۷ - ۱ + ۴ × ۳ (۳۱)	= ۴ + ۲ × ۲ (۳۰)
= ۸ + ۹ - ۵ × ۲	= ۲ - ۳ × ۳
= ۸ - ۴ + ۳ × ۲	= ۲ - ۴ × ۲
= ۶ - ۱ + ۴ × ۲	= ۷ - ۲ × ۵

مورلىق

۱۳۶ - آكلىسى ايگى بالاڭسا بارا رىققا ۶ كاسپىت اكياب بىردى. بالاڭسى بىردى مېرلور آلدى. مېر قاسىسى سىنا نىچەمەن كىلدى؟

- ۱۳۷ - تویمتی بردهی قلب ۳ کد بول
- ۱۳۸ - ۹ قلابی بردهی قلب ۲ کد بول
- ۱۳۹ - سر ناباق قافازان جاری تاباقدی قلابی جرتب آلاس، چیریک تاباقدی قلابی جرتب آلاس؟
- ۱۴۰ - منه سامان ۸ قلام: سامان ندان جارتیسز بیر چیریکن بیر ...
- ۱۴۱ - آغاسی ایکی انیسینه ۴ آسوق بیردی، اولار اوننی بردهی قلب بولوب آلدی، حرفیسی سینا نیجه آستدان تمیادی؟
- ۱۴۲ - شاگرد ۶ تینغا ۴ قارانداز ساتیب آلدی، شاگرد هر قاراندازقا نیجه تیین تولدی؟
- ۱۴۳ - قانجا بولادی، اگدر ۴، ۶، ۸، ۱۰ دی بردهی قلب ایکی گه بولسه ک؟
- ۱۴۴ - ۶، ۹، ۱۰ دایچه ۳ بار؟
- ۱۴۵ - بولسنگدار ۶ کی ۲ کد: ۸ دی ۲ کد: ۱۰ دی ۲ کد: ۱۰ دی ۵ کد.
- ۱۴۶ - آرابنگدار ۶، ۹ دی اوچ ایسه، آرابنگدار ۴، ۶، ۸، ۱۰ ده ایکی ایسه؟
- ۱۴۷ - قوردا ۸ قوی بار، سیر ۴ ایسه کیم، سیر نانچا؟
- ۱۴۸ - آغاسی ۹ دا، قارنداسی ۳ ایسه کیچی، قارنداسی بیچه؟
- ۱۴۹ - سر تاق نان ۳ تین تورادی، ۸ تینغا نیجه قاناق نان آلوغا بولادی؟ ۱۰ تینغا؟
- ۱۵۰ - شاگرد ۹ تاباق قافازان ۴ دانسز تکتر، هر دانسز گه نیچه نانان لغار کیتدی؟
- ۱۵۱ - آشیگ، سیکرک، اولنگ، جارتیسز قانچا بولادی؟
- ۱۵۲ - ایکی بالا ۱۰ جورتقا قاناق آلب، بزدهی بولستی، بالا ناسینا نیجه جورتقا بولدی؟
- ۱۵۳ - ۱۰، ۶، ۴، ۹، ۸، ۱۰ قانچا بردهی سامانان تورلادی؟

۱۵۴ - كىرەك تانغاي ۴ بىردى بولمىگە كىسلىدى. ھەر بولمىسى نىچى كىر بولدى؟

۱۵۵ - لاۋجى ۶ ئىنى بار بولار نىچى بار؟

۱۵۶ - ۹، ۶، ۳ نىڭ اوچ دەن ئىبارەتلىكى نىچى؟

۱۵۷ - باي بارغا ۹ تات آپاردى، بىر نىڭ اوچ دەن بىر تاتتى. باي نىچى تاتتى؟

۱۵۸ - ۹، ۴ نىڭ تۆرت دەن بىر بولمىسى نىچى؟

۱۵۹ - ۱۰، ۵ نىڭ بىس دەن بىر بولمىسى نىچى؟

بولۇ بىلگىسى (:): قالاي جازىلۇپ كورسەتەرگە كىرەك

= ۴:۸ (۳۵)	= ۳:۶ (۳۴)	= ۲:۸ (۳۳)	= ۲:۲ (۳۲)
= ۵:۵	= ۳:۹	= ۲:۱۰	= ۲:۴
= ۵:۱۰	= ۴:۴	= ۲:۶	= ۲:۲

اوسى مثالدارنىڭ كىمى بىرىنچى ئورۇننىڭ لىسەب اويلاڭدار.

كوبەيتۇ ھم بولۇ

۱۶۰ - اسماقنىڭ آقباسىنىڭ جارتىسى ۴ تىن اسماقنىڭ آقباسى قانچە؟

۱۶۱ - اويدىكى كىشىلەرنىڭ اوچ دەن بىرى ۴. اويدە نىچى كىشى بار؟

۱۶۲ - بالانىڭ اوبىرىمىگىن خىرىمىنىڭ تورتىن بىرى ۴. بالانىچى خىرىم اوبىرىمىگىن؟

۱۶۳ - ۸ نىڭ تورتىن بىرى نىڭىزارە اوسى ۴. اوسى كۆپەيتكىسە بىلۈپ كىرىدۇ ۴. اوسى نىڭىزارە قانچا بولدى؟

۱۶۴ - قورۇدا سىبىر قۇرۇ. خاقىن آرالاس نورۇ قۇرۇ ۶، جامى ۴. اوسى ۴ سىبىر خاقىردان ۴. اوسى آرلىق قورۇدا نىچى جامى، نىچى سىبىر بار؟

۱۶۵ -- اورمچي ۹ جو گھن اوردی؛ ۳ دن برن ايکي سومان ساتی. قانچا آفيا آندی اول؟

۱۶۶ -- شاگردک ۴ ذاباق آق قازی مہ اونان " ایسه آرتق سرتقی قازی بار ایسی سرتقی قازیزبان اولہ در قایسی سی ۳ تاراقدان دافتہر تکتی. بالانیچہ دافتہر تکتی؟

۱۶۷ -- معلم بالالارفا ایکی قلام عم بیس ایسه آرتق قاراندیش بیردی قاراندیش دوردی ۵ بالا بیردی بولب آلدق. هر بالاغا نیچہ قاراندیشدان تیبیدی؟

۱۶۸ -- ۵ اولاق ۱۰ سوم نورادی. عبر اولاق قانچا نورادی؟
۳ اولاق؟ ۳ اولاق؟ ۴ اولاق؟

۱۶۹ -- ۴ لامپادا کون ساہین ۸ ناداق حیرر مای جانادی. نچہ قادات حیرر مای جانادی عبر لامپادا؟ ۳ لامپادا؟

۱۷۰ -- چبیرر بایدان ۴ کونگی آیسینا ۸ سوم آدی. چبیرر ۳ کونگہ نیچہ سوم آدی؟ ۵ کونگہ؟

۱۷۱ -- کسی کونینہ ۱۰ ناداق ایت چیمیدی. نیچہ قادات ایت چیمیدی کونینہ ۳ کسی؟ ۴ کسی؟

۱۷۲ -- شاگردک ۸ قلام ۴ سومجازوینا چیمیدی. نیچہ چرمانا چیمیدی ۶ قلام؟ ۱۰ قلام؟

$= 2 \times (3:9)$	$(28) = (2-7) : 10$	$(27) = 3 : (5+4)$
$= 2 \times (5:10)$	$= (5-8) \times 3$	$= 4 \times (8-10)$
$= 4 \times (3:6)$	$= (1+3) : 8$	$= 5 : (7+3)$
$= 3 \times (4:8)$	$= (3-5) : 6$	$= 3 : (2-8)$
$= 5 \times (2:4)$	$= (2+3) \times 2$	$= 2 \times (7-10)$

اوسی مثالدارک کیی برینه اوزدیرک ایسه اوللا گدار.

تورت آمال (قوسۇ، آلۇ، كوبەيتۇم بولۇ)

- ۱۷۲ - بالانك ۸ آسەيى بار ايدى، آغاسى ۲ آتىق بېردى، سوندا ئۇسۇنك
 آسەيى آغاسىكى نەن ايكى ايسە ارنىدى، آغاسىك بالانك بېردى تۇرغاندا، بېچە
 آسەيى بار ايدى؟
- ۱۷۳ - بېرەك ۲ بالاسى بار، بېرەك ۳ جەل مۇنان بۇرن ۷ جاسدا ايدى،
 ايكنچىسى ۲ جەل مۇنان بۇرن ۳ جاسدا ايدى، اوسى كۆلى، سالالارداك بېرىدىن بىرى
 بېچە ايسە اۇسكەن؟
- ۱۷۴ - ۲ قارىناسى مېن آغاسى ۱۰ جۇمىرتقا ئۇيىم آلىدى، قارىناسىلارى ۲
 جۇمىرتقادان آلىدى، آغاسى قالغان آلىدى، آغاسىغا بېچە جۇمىرتقا ئېيىدى؟
- ۱۷۵ - مەلم بالالارغا اۇلاستىرۇگە ۱۰ تاپاق قاغاز آكېلىدى، ۴ بالانك ۲
 تاپقادان، تورتىنچى بالانك ۳ تاپاق بېردى، مەلمك نۇرىدە بېچە تاپاق قاغاز ئالدى؟
- ۱۷۶ - شاكرە ۴ قارىناسى، ۲ تاس قانام ساتىپ آلىدى، قارىناسىلارغا اول
 ۹ تاس تولەدى، ۲ تاس قانامغا چەتتەن تولەدى، ايسكەر تاس قانام قارىناسىلاردان
 بېرتىن آرنان بولسا؟
- ۱۷۷ - بانج ۸ قۇغىلداق بېردى، كۇلاج ۲ ايسە كېم، جەل كۇلاچان ۵
 قۇغىلداق آرتق بېردى، جەل نېچە قۇغىلداق بېردى؟
- ۱۷۸ - سايكى قۇدك ۱۰ سايىناسى بار ايدى، ھەرقايسى سندا بېردى، اۇسسى سىككى سىنە
 ۲ سايىناسىن سىيلادى، لىتىدى ھەرقايسى سندا بېچە سايىناسى بولدى؟
- ۱۷۹ - مېنم ايكى قولمدا ۸ كىتاب بار، ھەرقايسى سندا بېردى، سىنە بېن مېر
 قولمدان ايسكەنچى قولمدا بېر كىتابدى اۇستردىم، لىتىدى ھەرقايسى بېچە كىتاب بار؟
- ۱۸۰ - مېنم لوڭ قولمدا ۳ ئېيىن دۇ، افر آنچا بار، سول قولمدا ۵ ايكى
 ئېيىن دۇ باقى بار، قاي قولمدا آنچا آرتق مەقچاسى؟
- ۱۸۱ - ۲ قاناق اقران توراى ۸ ئېيىن، ۵ قاناق اقرانان ۱۰ ئېيىن، قاي ئانك
 قاناقى قارا ئانككى نەن قانچ قىبات؟

۱۸۳ - كىسى بالالارىغا اۇلى ۵ كىتاب، اورتان كىيىن ۴ كىتاب ساتىپ آيىردى؛ بالالارى بىردى، عېلىت انغازدا، مىر قايىسى سىنا ۳ كىتابدان غىنىدى بالالارى نىچە بولغان؟

۱۸۴ - ماغان ساۋدا گىردىن ۹ تىيىن قايبىرپ آلاغا كىرەك، ماغان قارىدى بىس تىيىن دىق كومىس ھەم ياغاسى بىردى ۴ باقىر آقچا، نىچە تىيىن باقا آقچا آندىم؟

۱۸۵ - بىر كىشىگە ۹ چاقىرىم جۇ، بىرگە كىرەك، اول جولى نىڭ ۳ دەن بىر ماغانا بىر بىردى، اوغۇن كىشى نىچە چاقىرىم جىر جۇرۇ كىرەك؟

۱۸۶ - قانداق جاي ۱۰ سوم تۇرادى نىچە سوم تۇرادى ۴ قانداق جاي؟

۱۸۷ - ۴ تىيىن چە غا ۸ سوم تۇرادى، ۵ كىر جۇ قايىغە سوم تۇرادى؟

۱۸۸ - ۴ مەگىت بىر كۈنى ۴ چوچاق يىغەن اۇيدى، ۵ مەگىت بىر كۈندە نىچە چوچاق اۇيدى؟

۱۸۹ - ۲ اىچكى ۸ سوم تۇرادى، ۵ اولاق ۱۰ سوم، بىر اىچكى بىر اولاقدان نىچە ايسە قىمات؟

۱۹۰ - قارنداشى نىڭ ۴ كىتابى بار، آغا سىنىكى ۳ ايسە آرتىق آغاسى نىڭ نىچە كىتابى آرتىق؟

۱۹۱ - بىر كىشى نىڭ ۹ نوقتىسى، ۸ اولاقى بار ايدى، اول جازدى كۈنى نوقتىسى نىڭ ۳ دەن بىر، اولاقى نىڭ جازدىسىن قوناق سارىدى، اول نىڭ كىرى قانچان نوقتىسى مىن اولاقى نىڭ قايىسىسى آرتىق، ھەم نىچە جازى آرتىق؟

۱۹۲ - بىر كەك بالانبر ساعىدا ۴ بىت جازدى، آل قىر بالا بىر بىتتى كىم، ايكى كۈى ۴ ساعىدا نىچە بىت جازى بىتەدى؟

۱۹۳ - ساۋدا گىر ۱۰ تىن غا بويلاق ساتقانچى بولپ، ھازى ايسە نىچە ۴ تىيىن كىمە قلامى دىب اولادى، بىراق اولە قايدا اورنىدا ۴ تىن زىيان قلىدى، بويلاقىن اول قانچاغا ساتىدى؟

۱۹۴ - ساۋدا گىر ۴ قارنداشتى ۱۰ تىن غا ساتىدى، اولە نىچە تىيىن قايدا آلى، اباكى ھەر قارنداشى اوزىنە ۳ تىيىن تان قورسا؟

۱۹۵ - ساۋدا گير ۳ سومان آغان تيريني ۲ سومان ساندى. ۵ تيري ساتسا، نىچە سوم زيان كوردى؟

۱۹۶ - ساۋدا گير كىزىن ۲ سومان آغان تريكەنى ۳ سومان ساندى. ۴ كىز تريكە سانقاندا نىچە سوم قايدا الادى؟

۱۹۷ - ئىككى ئىش كۆتۈر ۲ سوم تىلدى. ئىرىغىدا قانچا تاياق، اىگە، مۇما كۆندەن باسقا تاغى اىكى كۆن تىكەم؟

۱۹۸ - ۸ - ى ۴ ايسە آز ايتكندار، چققان سانغا ۳ ى قەسكندار، مۇنان چققان ساندى ۴ ايسە كۆپىتىكندەر. قانچا بولادى؟

۱۹۹ - مېن ئېر سان اويلايم، لوغان ۳ قوسىم اوقۇ بولدىم، سندا چقدى ۵ مېن قانداى سان اويلايم؟

۲۰۰ - مېن تاغى بېر سان اويلايم، اولى ۳ ايسە كۆپىتىدىم، ۱ قوسىم: مۇنان چققاندى قاق ۵ بولوب ايسم ۵ چقدى. مېن قانداى سان اويلايم؟

۲۰۱ - چىچاسى بالالار سنا ۱۰ قورت اولەستىردى: اىكى قىز بالالاسىنا ۳ دىن، اوللار سنا ۴ دىن. نىچە اولى بولغان؟

۲۰۲ - بېر كىشىنك ۵ اۋچ اول، ۵ بىرقى بار: اور تانچى اولى ۷ دى، چى اولى اور تانچىسى نان ۲ جاسى كچى، اولكەنى كىنچەسىنەن اىكى ايسە اولكەن: قى اولكەن اولى نان ۴ جاسى كچى قى نىچەدى؟

۲۰۳ - اىككى ۲ قاب سۇلى چاچب، اورغاندا ۳ ايسە قلب آلتى اورغان سۇلىسى نك ۴ قان اول ساتى، قانداى مېن ۶ آيدى آقدارنى سىمىردى. ايسگىچى آى سان آندىرىنك جىمىنە قانچا سۇلى بىردى؟

۲۰۴ - آغاندى ۲ بالانك ۱۰ تاق قاغازى بار ايدى اىكەن بىكى دە بىردى آغاسى ايسىندا ۲ تاق قاغاز بىردى. بالالارنك هر قايسى سندا ايدى نىچە تاق قاغاز بولدى؟

۲۰۵ - ئېر اۋىنە ۴ بولمە بار: ۲ بولمە تىرە ۲ دىن، باستالارنى ۳ دىن بول اۋىنەنك بارلق ئىرە سى قانچا؟

۲۰۶ - بىر * اۋۋىدڭ ازالى يىكەۋ قىزى ۳ ايسە كويۇپ اىككىمى اۋۋىدڭ
 ۲ اۋۋى مەم ۲ قىزى بار. اىكى اۋۋىدڭ بىرىمەن * بىرىڭ بالاسى نىچە ايسە آرتۇرۇ؟

(۴۱)
 $= 2 + 3 \cdot 2 : 10$
 $= 3 - 5 + 2 : 10$
 $= 4 + 4 + 4 : 8$
 $= 2 - 6 + 7 : 7$

(۴۰)
 $= 5 + 7 - 3 \times 3$
 $= 6 - 4 + 2 : 10$
 $= 8 : 2 + 3 - 5$
 $= 3 - 6 + 3 : 6$

(۳۹)
 $= 3 - 5 + 2 + 2$
 $= 7 + 3 - 2 : 8$
 $= 8 + 2 - 3 : 7$
 $= 5 - 7 + 3 : 6$

(۴۴)
 $= 2 + 5 + 3 : 6$
 $= 3 \times 3 + 1 - 8$
 $= 5 \times 2 - 6 + 3$
 $= 8 \times 1 + 2 - 9$
 $= 5 \times 2 - 7 + 2$

(۴۳)
 $= 3 : 2 + 7 - 3$
 $= 2 \times 3 + 1 - 8$
 $= 3 \times 3 - 7 + 5$
 $= 3 \times 2 - 6 + 7$
 $= 5 \times 2 - 7 + 3$

(۴۲)
 $= 3 : 2 + 6 + 2$
 $= 2 \times 3 - 3 + 3$
 $= 2 \times 3 - 5 + 6$
 $= 5 \times 2 - 7 + 6$
 $= 2 \times 2 - 5 + 7$

(۴۷) $8 : (6 - 2) = 2$
 $6 : (6 - 3) = 2$
 $10 : (2 + 3) = 2$
 $4 : (5 - 7) = 1$

(۴۶) $5 \times (10 - 1) = 45$
 $3 \times (8 : 3) = 8$
 $3 \times (7 - 5) = 6$
 $10 : (8 : 3) = 3$

(۴۵) $3 \times (5 : 10) = 1.5$
 $(8 : 2) \times 2 = 8$
 $(7 + 1) : 5 = 1.6$
 $(7 + 2) : 3 = 3$

(۴۹) $(9 : 3) + (7 - 5) = 5$
 $(10 - 7) + (3 \times 2) = 7$
 $(10 - 6) + (10 : 5) = 8$
 $8 : (2 + 3) = 1.6$
 $(10 : 2) - (2 \times 2) = 2$

(۴۸) $(6 + 2) - (8 : 3) = 4$
 $(3 \times 2) - (3 \times 2) = 0$
 $(10 - 7) - (10 : 5) = 3$
 $(9 : 3) + (2 : 2) = 3$
 $(3 \times 3) - (2 \times 2) = 5$

$$\begin{aligned}
 &= (6-9) : (4+5) \cdot 50 \\
 &= (7-10) : (2+7) \\
 &= (6-9) \times (4-6) \\
 &= (8-10) \times (5-8) \\
 &= (5:10) : (6+4)
 \end{aligned}$$

موزدک اچده گی اونده قداردک ایسه بی

سوم با رفا . اونان باستاب ۱۰۰ که جیون اونده قداردی جاتقا سائانادی اون،
 جییرماه اونده . . . بیت، اونان کیین سول سائانادی جازدیرت اؤیرتهدی
 بالادان: جییرماه تیه اریند . نیجه، رنک: فرقد، اولوده . . . نیجه اوناقور
 تیه بیرده بار ایکانی سه ای ای،

قوسو.

- نوسه گدار ۱۰ ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰ غا
- نوسه گدار ۲۰ سی ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰ گ
- نوسه گدار ۳۰ سی ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰ گ
- نوسه گدار ۴۰ سی ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰ غا .
- نوسه گدار ۵۰ سی ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰ گ
- نوسه گدار ۶۰ سی ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰ غا .
- نوسه گدار ۷۰ سی ۱۰، ۲۰، ۳۰ غا .
- نوسه گدار ۸۰ سی ۱۰، ۲۰ غا .
- نوسه گدار ۹۰ سی ۱۰ غا .
- نوسه گدار ۱۰ سی ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰ گ
- نوسه گدار ۲۰ سی ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰ غا .
- نوسه گدار ۳۰ سی ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰ غا .

بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۵۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

۲۰۷ - بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۵۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

۲۰۸ - بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۵۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

۲۰۹ - بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۵۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

۲۱۰ - بىر كىشى ۷۰ دى ۷۰، ۸۰، ۹۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۸۰ دى ۷۰، ۸۰، ۹۰ ئايدا

۲۱۱ - بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۵۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

۲۱۲ - بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا
 ئۈستىگە ۵۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

بىر كىشى ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰ ئايدا

$30 + 20 + 10 = 60$	$50 + 30 = 80$	$10 + 20 = 30$
$40 + 20 + 20 = 80$	$40 + 50 = 90$	$20 + 20 = 40$
$30 + 10 + 30 = 70$	$40 + 60 = 100$	$20 + 30 = 50$
$10 + 20 + 40 = 70$	$50 + 20 = 70$	$30 + 30 = 60$
$20 + 30 + 50 = 100$	$70 + 30 = 100$	$40 + 30 = 70$
$10 + 20 + 70 = 100$	$80 + 20 = 100$	$40 + 20 = 60$
$20 + 40 + 30 = 90$	$70 + 20 = 90$	$60 + 30 = 90$
$30 + 30 + 30 = 90$	$50 + 50 = 100$	$40 + 40 = 80$

آلۇ

- آلگىدار ۱۰ دى ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۲۰ دى ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۳۰ دى ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۴۰ دى ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۵۰ دى ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۶۰ دى ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۷۰ دى ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۸۰ دى ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ دان.
- آلگىدار ۹۰ دى ۹۰، ۱۰۰ دان.

۲۱۳ - دىر كىسى بازارغا ساتقۇغا ۵۰ تويى، آينىباپ بارقان ايدى، سول كۆنى ۳۰ تويىن ساتتى، نىچە تويى قالدى؟

۲۱۴ - آيساتار بازارغا ۱۰۰ تويى آپار ايدى، بىر ساۋداگەر ۳۰ تويىن آلتى، ايكنچى ساۋداگەر قانغان تويىن آلتى، ايكنچى ساۋداگەر نىچە تويى آلتى؟

۲۱۵ - مېنىم ۸۰ دە، آخىم ۶۰، آكام آخىمنىن نىچە حاسى اولدىن؟

۲۱۶ - مېنىم دۇكەنچىگە جارتى سوم بىر مەھكەم بار ايدى، اوغان مېنى بىر سوم گۇمىس بىردىم، ماغان دۇكەنچى قانچا آقپا قايتار بىرەر كە كىرەك؟ (بىر سومدا ۱۰۰ تويى) جارتى سومدا ۵۰ تويى بولادى.

۲۱۷ - بىر كىسى نىڭ ۶۰ جلقىسى بار ايدى، ۲۰ تىن پىچەگە بايلاندى، اول كىسى نىڭ تېپىندە نىچە جلقىسى قالدى؟

۲۱۸ - چوللاۋچى اولىگى كۆنى ۵۰ چارم مېۋىرى كېلەر، كۆنى ۱۰ چارم كىم چۇردى، بوللاۋچى كېلەر كىسى نىچە چارم چۇردى؟

= ۵۰ - ۷۰ (۵۶)	= ۳۰ - ۵۰ (۵۵)	= ۱۰ - ۳۰ (۵۴)
= ۵۰ - ۹۰	= ۳۰ - ۷۰	= ۱۰ - ۶۰
= ۵۰ - ۱۰۰	= ۳۰ - ۹۰	= ۱۰ - ۸۰

= 60-80	= 30-100	= 10-100
= 60-90	= 40-60	= 20-40
= 60-100	= 40-80	= 40-60
= 70-90	= 40-90	= 20-90
= 80-100	= 40-100	= 20-100

- = 20-60-80 (57)
- = 30-20-90
- = 20-30-70
- = 40-20-60
- = 50-40-100
- = 30-20-100
- = 20-50-100

قوسۇمما آلۇ

۲۱۹- جۇمىيىلەر اوۋەلىگى ئۇيى 6۰ چۈمەلە پەنەن تاسىدى، كىلەر كۈنى،
 اران 3۰ چۈمەلە كىم تاسىدى جۇمىيىلەر لار ايكى كۈنك قانچا پەنەن تاسىدى!
 ۲۲۰- 3۰ كىتاب بىر سوم تۇرادى، بىر كىتاب دىڭ باغاسى ۵۰ تىيىن، ايكنچى كىتابىكى
 اران 2۰ تىيىن كىم لۇچى كىتاب قانچا تۇرادى!
 ۲۲۱- بىر كىشى نىڭ 3۰ تۈلك مالى بار، قۇيى، سىيىرەم جلقى: قۇيى ۷۰، سىيىرى قۇيىنان
 ۵۰ كىم، خلقى قۇيى مېن سىيىرىنان (بىر كە ايسە سەگەدە) 8۰ كىم اول كىشى نىڭ
 لار مالى نىڭ تۇباغى قانچا!
 ۲۲۲- مال چىۋىچى 3۰ اوڭز الدى. بىر اوڭزگە ۵۰ سوم تۈلەدى، ايكنچى اوڭزگە
 ۲۰ سوم كىم تۈلەدى، لۇچىچى اوڭزگە اوۋەلىكى ايكى اوڭزگە بىرگەن آقچا
 سىنان 6۰ سوم كىم تۈلەدى. لۇچىچى اوڭز نىمە سوم تۇرادى، مە بارلىق 3۰ اوڭز
 قانچا تۇرادى!

۲۲۳ - معلم شاکر ده از جدول ۷۰ کتاب آندردی: ۴ الفباء، ۳۰ ایست کتابی و
 نقالغانی فراغت کتابیره معلم تبچه فراغت کتابی آندردی ۹

$= 60 - 30 + 50$ (59)	$= 40 + 30 - 80$ (58)
$= 50 + 30 - 80$	$= 50 - 20 + 70$
$= 70 - 50 + 40$	$= 50 + 60 - 90$
$= 40 - 60 + 30$	$= 30 + 40 - 100$
$= 30 - 40 + 50$	$= 40 + 60 - 80$
$= 80 - 40 + 60$	$= 70 - 80 + 20$
$= 40 - 70 + 10$	$= 40 - 30 + 60$

$= 20 + 60 - 90$ (6)
 $= 70 + 50 - 70$
 $= 60 - 70 + 20$
 $= 50 + 40 - 80$
 $= 50 - 70 + 30$
 $= 40 - 30 + 50$
 $= 30 + 60 - 100$

کوبهیتو

- کوبهیتو ۱۰ دی ۱۰، ۹، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱
- کوبهیتو ۲۰ نی ۵، ۴، ۳، ۲، ۱
- کوبهیتو ۳۰ دی ۲، ۱
- کوبهیتو ۴۰ دی ۲
- کوبهیتو ۵۰ دی ۲

۲۲۶ — اولدان قالا ايكي تونلك چير، كۈندە ۵۰ چاقىرمان چۇر، ايركان جيتتەدى. اولدان قالا نېچە چاقىرمان؟

۲۲۵ — خطىچى آيينا ۲۰ سوم قلام آفچا آلادى. خطىچى ۳، آيىدا، ۴، آيىدا، ۵، آيىدا قانچا آفچا آلادى؟

۲۲۶ — ۵ كۈگەنگە ۲۰ نۇرپىدان كۈگەندەلدە. بار كۈگەنگە نېچە نۇرپى بار؟

۲۲۷ — ۳ كىشى نىڭ آياق - قولىدا ۲۰ ساۋماق بار. ۴ كىشى نىڭ ۴ كىشى نىڭ، ۵ كىشى نىڭ ساۋماقى قانچا؟

۲۲۸ — ۳ قازان نىڭ سالىقى ۱۰ قاناق، ايكىنچىسى ۳ ايسە، ۳ اۋر، اوچىنچى قازان ايكىنچىدىن ۳ ايسە، ۳ اۋر، اوچىنچى قازان نېچە قاناق؟

۲۲۹ — ۳ قىستاۋدا ۴۰ ماۋى، ايكىنچى قىستاۋدا ايسە [آرتق]. ايكى قىستاۋدا نېچە ماۋى بار؟

$$\begin{array}{l}
 = 3 \times 10 \quad (63) \\
 = 2 \times 50 \\
 = 10 \times 10 \\
 = 7 \times 10
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{l}
 = 2 \times 30 \quad (62) \\
 = 2 \times 40 \\
 = 3 \times 20 \\
 = 4 \times 20
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{l}
 = 2 \times 20 \quad (61) \\
 = 3 \times 20 \\
 = 4 \times 20 \\
 = 5 \times 20
 \end{array}$$

بۆلۈ

۱۰ قانچى بولۇشىدىن ۱۰۰، ۹۰، ۸۰، ۷۰، ۶۰، ۵۰، ۴۰، ۳۰، ۲۰، ۱۰ دى.

۲۰ غا بولۇشىدىن ۱۰۰، ۸۰، ۶۰، ۴۰، ۲۰ دى.

۳۰ غا بولۇشىدىن ۹۰، ۶۰، ۳۰ دى.

۴۰ غا بولۇشىدىن ۸۰، ۴۰ دى.

۵۰ غا بولۇشىدىن ۱۰۰، ۵۰ دى.

۲۰ غا بولۇشىدىن ۹۰، ۲۰، ۳۰ دى.

۴ که بولگندهر ۸۰، ۴۰ دی.

۵ که بولگندهر ۹۰۰، ۵۰ دی.

۶ غامبولگندهر ۶۰ دی.

۷ که بولگندهر ۷۰ دی.

۸ که بولگندهر ۸۰ دی.

۹ غامبولگندهر ۹۰ دی.

۲۳۰ - بای جوز سومناق قاهاز آفچانی اووانب، اوکسکهای اون سومنده قاهاز

آلسی، بای نیچه اون سومناق قاهاز آلسی؟

۲۳۱ - مام بر آیدا ۲۰ سوم آقی آلاهی معلم ۸۰۰ سومدی نیچه آیدا آلاهی؟

۲۳۲ - اوج - دهی کوگند ۹۰ فوزی بار، مرکه گفند نیچه فوزی کوگند اولی؟

۲۳۳ - بالقبای داک ۶۰ بختیسی بار؛ بیکنانک جلقیسی بالقبایدیکی نهن ماوچ آیدا

کیم، بیکنانک جاتیسی فانچا؟

۲۳۴ - بای خدمتکرینا ۷ آی اوچون ۷۰ سوم آقی بییدی، خدمتکری آیی فانچاغا

نورغان؟

۲۳۵ - ایکی پوددا ۸۰ قاهاق، هر پوددا نیچه قاهاق؟

۲۳۶ - بر سومنا ۱۰۰ تیین، بر سومنک جارتیسی، بیساین بری، اوننان

بری نیچه تیین؟

$$\begin{array}{|l} \rightarrow 8 : 80 \quad (67) \\ \rightarrow 9 : 90 \\ \rightarrow 5 : 100 \\ \rightarrow 6 : 60 \\ \rightarrow 4 : 80 \end{array} \quad \begin{array}{|l} \rightarrow 3 : 60 \quad (65) \\ \rightarrow 4 : 80 \\ \rightarrow 7 : 70 \\ \rightarrow 8 : 80 \\ \rightarrow 5 : 50 \end{array} \quad \begin{array}{|l} \rightarrow 2 : 40 \quad (64) \\ \rightarrow 2 : 60 \\ \rightarrow 2 : 80 \\ \rightarrow 2 : 100 \\ \rightarrow 3 : 30 \end{array}$$

۳۲

==۳۰ : ۶۰ (۶۸)	== ۴ : ۴- (۶۷)
==۴۰ : ۸۰	==۱۰ : ۱۰۰
==۳۰ : ۹۰	==۲۰ : ۱۰۰
==۵۰ : ۱۰۰	==۲۰ : ۶۰
==۲۰ : ۸۰	==۲۰ : ۴۰

گوپەيتو ھەم بولۇە

۲۳۷ - ساۋداگىر ۴۰ چاناغا بىرەدى قىلىپ ۳۰ دان تىرى تىپىدى؛ بازارغا آكىلگەن،

كۆپى تىرىسىنىڭ ئۈچ دەن ھەربى ساتتى. سىزدەگىر نېچە تىرى ساتتى؟

۲۳۸ - ۵ قاداۋ قانت قىر سوم تۇرادى. قانچا تۇرادى ۲ قاداۋ قانت، ۳ قاداۋ

۴ قانت قانت؟

۲۳۹ - ۵ فۇدان ارگىر ۱۰۰ سوم تۇرادى. قانچا تۇرادى سونداى ۳ ارگىر؟

۲۴۰ - بىرەۋ فۇرانىن ئۈچ ساۋۇغا ۴۰ دان سىرغاقىل ساتت. ئۈچى مېن

فۇرانىن ساتت بولغاندا سىرغاقىلنىڭ ۴ دەن ئېرى ارتىپ قالدى.

نېچە سىرغاقىل ارتتى.

۲۴۱ - ۱۰۰ آت جۈنېندە ۱۰۰ قاداۋ سۇلۇ جېيىدى. ۴ آت بېكى كۈنە قانچا

سۇلۇ جېيىدى؟

۲۴۲ - ساۋداگىر ۹۰ قۇي تىرىسى جېيىدى. چىلقى تىرىسىن ئۈچ تىرىسىنەن ئۈچ

بىسە كېمە سېپىر تىرىسىن چىلقى تىرىسىنەن بىكى اوسە ارتق جېيىدى. ساۋداگىر نېچە

سېپىر تىرىسى جېيىدى؟

۲۴۳ - ساۋداگىر ۲۰ تىرىنى ۴ سومنان ساتت، بول آقچاغا ۸ فۇنان قۇي اتتى

فۇنان قۇي ساۋداگىرگە قانچادان كىيىدى؟

۲۴۴ - ۳ آيدا ۹۰ كۈن بارا بىكى آيدا نېچە كۈن؟

۲۴۵ - بىر بىكى بىلدا ۶۰ كۈن اورازا اوستاتقا. ئۈچ بىلدا نېچە كۈن اورازا

اوستاتقا؟

۳۳

۲۴۶ - ۲۰ بالاغا معلم بردى قىلب ۸۰ تاپاق قاغاز بېردى. معلم ۱۰ بالاغا قانچا قاغاز بېردى؟

۲۴۷ - بىكى نىستاۋدا ۳۰ دان ماۋى بار ايدى، جازغىتورى بۇلار آلتى اول بولب بولدى. اول ساين نيچە ماۋى بولدى؟

$$\begin{array}{|l} = ۸:۴ \times ۲۰ \quad (۷۱) \\ = ۹:۳ \times ۳۰ \\ = ۳ \times (۵:۱۰۰) \\ = ۹ \times (۸:۸۰) \end{array} \quad \begin{array}{|l} = ۴ \times (۲:۴۰) \quad (۷۰) \\ = ۷ \times (۵:۵۰) \\ = ۳ \times (۴:۸۰) \\ = ۲ \times (۳:۹۰) \end{array} \quad \begin{array}{|l} = ۲:۵ \times ۲۰ \quad (۶۹) \\ = ۳:۲ \times ۳۰ \\ = ۴:۲ \times ۴۰ \\ = ۵:۲ \times ۵۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{l} = ۳۰ \times (۵۰:۱۰۰) \quad (۷۲) \\ = ۵۰ \times (۴۰:۸۰) \\ = ۱۰ \times (۲۰:۸۰) \\ = ۲۰ \times (۳۰:۹۰) \end{array}$$

تورت آمال

۲۴۸ - ۳ كىسى ۸۰ تىين آقچانى بولاي بولسب آلدى: بىرى بار آقچانىڭ تورتدەن بىرن آلدى، بىكەوى قالغان آقچانى بردى بولب آلدى. هر قايسى سى قانچا آلدى؟

۲۴۹ - بازار باى دىڭ ۱۰۰ قوبى بار: بىسەن بىرى قوزى، بويىداغى قوزىسى نان ۳۰ آرتق. ساوليغى مېن نوو قوبى قانچا؟

۲۵۰ - باتر شامىن تىبر تاس دىك ۴۰ تىين نان آقچاسى بار، مىلىيان نىڭ ۴۰ تىينى بار. ماۋچ بالانىڭ بار آقچاسى قانچا؟

۲۵۱ - معلم ۴۰ تىين نان ۳ تاس تاقتاي آلدى، ۴۰ تىينغا قارىنداش آلدى. بىر سومم آقچاسىنان قانچاسى قالدى؟

۲۵۲ - ۴ بىر كەك بالا، ۵ قىز بالا بىر ايدا ۸۰ تىللىق قاغان جازىپ بىرگەن؛ ھەر قايسى سىنىڭ قاغازى بىردەي ايگەن. بىر كەك بالالار قانچا، قىز بالالار قانچا قاغان جازىپ بىرگەن؟

۲۵۳ - ۱ ھەردەك آكسى دۈكەن نەن ۳ ئاداق اوروك آلدى ۴۰ تىيىنغا ھەر بىر قاداق قانت آلدى. اول قانچا آقچا جۇمىسادى، ايگەر قانتدەك قاداقنى اوروكدەك قانداغىنان ايكى ايسە قىمبات بولسا؟

۲۵۴ - مەكتەپدەك تومەنگى بولمىغىدە ۴۰ بالا بار، جوغارغىسىدا ۴۰ ايسە كىم اورۇتۇنچى سىندا، ايكى ايسە آرتق جوغارغىدان. مەكتەپدا نىچە بالا بار؟

۲۵۵ - ھەر قوربىدا ۹۰ قالام، ۱۰۰ ايگەنچىسىدە ۸۰ قالام بار؛ مەلم اولىگى قوربىدان بالالارغا اۇچىدەن بىرن، ايگەنچىدەن - تورتىدەن بىرن اولمىستردى. مەلم ھەربى قانچا قالام اولمىستردى؟

۲۵۶ - مەلم ۵ الفبا، ۳ ايسەب كىتابى سانب آلدى؛ الفبالارغا اول بىر سوم تولىدى ايسەب كىتابدارىنا اول قانچا تولدى، ايگەر ھەر بىر ايسەب كىتابى الفبادان ۱۰ تىيىن قىمبات تۇرسا؟

۲۵۷ - ساۋداگر ايلدىن ۴۰ تىيىنغا آلمان ايلتىرىنى قالاغا آپارب ۴۰ تىيىنغا ساتتى. اول ۵ ايلتىرى ساتسا، قانچا فايدا قىلار ايدى؟

۲۵۸ - ايتكىچى نىڭ ھەر جارتى سوملىق ھەر ايكى جىيرما تىيىندىق آقچاسى بار ايدى اول ۵ چولاق اۇلتان آلاين دىسە، ۱۰ تىيىن آقچاسى جىتتەيدى. چولاق اۇلتان قانچا تۇرغانى؟

۲۵۹ - بىر ۳ تايىنچا، ۴ قۇناجن سىيىر ساتتى؛ اول تايىنچانى ۱۰ سومنان اوتكىزگەن؛ بارلىق آلمان آقچاسى ۸۰ سوم. قۇناجىدى نىچە سومنان ساتتى؟

۲۶۰ - شاگرددەك ۶۰ تىيىن آقچاسى بار ايدى؛ اول آقچاسى نىڭ جارتىسىدا كىتاب آلدى، قالغان آقچاسى نىڭ اوچىدىن بىرىنە قاغان آلدى. بالارڭ قاغان آلماننان كىيىن قانچا آقچاسى قالىدى؟

۳۵

۲۶۱ - معلمدە ۹۰ تاباق قاغاز بارايدى؛ اول ۴۰ تاباغن تومەنگى بولمەدەگى
 دالالارغا، قالغان قاغازدەك ۵ دەن بون اورتاتىچى بولمەگە، جاشادان قالغاندەك جار
 تىسن جوغارغى بولمەگە بىردى. معلمنەك اوزىدە قانچا قاغاز قالدى؟

۲۶۲ - قۇدا بايدەك ۸۰ قوبى بار، ايچكىسى قوبىنەك تورتەن برىنەى. قۇدا باي
 دەك قوبى - ايچكىسى برىگە قانچا؟

۲۶۳ - دۆكەنچى ۴۰ تىپىنان ۲ باكى، ۲۰ تىپىنغا ۳ باكى ساتتى. دۆكەنچى
 ۳ باكىگە قانچا اقچا آلدى؟

۲۶۴ - ايگىنچىنەك ايكى اۋرادا ۵۰ پۇددان تارىسى بار ايدى؛ اول ۴۰ پۇدن
 ساتتى. اوزىنە نىچا پۇد تارى قالدى؟

۲۶۵ - اۋستا ايكى قاب كومر آلب، ۲۰ تىپىندىدان ۴ كۇمس بىردى. كومردەك
 قابى قانچا تۇرغان؟

۲۶۶ - ايگىنچىنەك بىراۋرادا ۲۰ پۇد، ايگىنچى اۋرادا ۷۰ پۇد بۇيدايى بار
 ايدى. بۇيدايىن اول ۳ كولكەكە برىدى بولب بازارغا جونەلتتى. هر كولكەكە
 اول نىچە پۇددان آرتتى؟

۲۶۷ - برەۋ ۵۰ سومىق بۇيداي، ۴۰ سومىق سۇلى ساتب آلغان آقپاسىيا
 هر بىرى ۴۰ سومىق آت آلدى. اول كسى نەچە آت آلدى؟

(۷۵)	(۷۴)	(۷۳)
$= 50 - 60 + 4 : 40$	$= 50 - 2 \times 40$	$= 60 - 5 \times 20$
$= 50 + 50 - 9 \times 10$	$= 70 + 3 : 60$	$= 70 - 3 \times 30$
$= 30 - 70 + 9 : 90$	$= 60 + 2 : 80$	$= 40 - 4 \times 20$
$= 80 - 40 + 3 \times 20$	$= 40 + 3 : 90$	$= 80 + 4 : 80$
$= 40 + 60 - 3 \times 30$	$= 80 + 7 : 70$	$= 70 - 5 \times 20$
$= 60 - 50 + 2 : 80$	$= 40 + 2 : 60$	$= 30 - 2 \times 40$
$= 70 - 40 + 2 : 100$	$= 20 - 2 : 100$	$= 40 - 2 : 100$

۳۶

$= (40 : 80) \times 50 \quad (77)$ $= (30 : 90) \times 30$ $= (10 \times 3) : 90$ $= (2 \times 40) : 80$ $= (4 : 80) \times (2 : 100)$ $= (10 : 100) - (2 \times 30)$ $= (2 : 60) - (5 \times 20)$ $= 50 - (2 \times 20) + 30$	$= 40 - 50 + 2 : 60 \quad (71)$ $= 90 - 60 + 2 \times 20$ $= 80 - 40 + 3 \times 20$ $= 50 - 30 + 2 : 80$ $= 70 + 50 - 2 \times 40$ $= 60 - 40 + 2 : 100$ $= 60 - 70 + 5 : 100$ $= 10 + 50 + 4 : 80$
--	---

اۆلگى ابكى اوندىقنىڭ اچىندەگى ساندار

قوسۇ

ئوسىڭدار بوردى 10، 11، 12، 13، 14، 15، 16، 17، 18، 19، غا.
 ئوسىڭدار ابكىنى 9، 10، 11، 12، 13، 14، 15، 16، 17، 18، گە.
 ئوسىڭدار ئۈچىدى 8، 9، 10، 11، 12، 13، 14، 15، 16، 17، گە.
 ئوسىڭدار ئورنىدى 6، 7، 8، 9، 10، 11، 12، 13، 14، 15، گە.
 ئوسىڭدار بىستى 6، 7، 8، 9، 10، 11، 12، 13، 14، 15، گە.
 ئوسىڭدار جىتىنى 4، 5، 6، 7، 8، 9، 10، 11، 12، 13، گە.
 ئوسىڭدار سىكزىدى 3، 4، 5، 6، 7، 8، 9، 10، 11، 12، گە.
 ئوسىڭدار توغزىدى 2، 3، 4، 5، 6، 7، 8، 9، 10، 11، گە.
 ئوسىڭدار اوندى 1، 2، 3، 4، 5، 6، 7، 8، 9، 10، غا.

۲۶۸ - اسحاق ۷ دە، نۇرتاي ۴ دە. ابكىنىڭ جاسى نىچە؟

۲۶۹ - ۸ ابكىك بالا، 6 قز بالا سوقرتىكە اويناب ءجوز. اويناب ءجوزگن بالا

لاردىڭ مابارى نىچە؟

- ۲۷۰ - بۇزداڭ اۋىدە ۷ بۇزداڭ بار، گۈرى سېيىرداڭ ئونان ۸ ى آرتتى.
بۇزداڭ بۇزداڭمىز بىن سېيىرىمىز بارى نىچە تۇبات؟
- ۲۷۱ - معلم شاگردكە ۸ تابان آقى قاغاز، ۸ تاشق سزۈلى قاغاز بېرىدى.
بارى اول شاگردكە قانچا قاغاز بېرىدى؟
- ۲۷۲ - مەلچى ۹ تاراق ساتتى، اوزىدە ۷ تاراق قالدى. اونىڭ بار تاراغى نىچە بولغان؟
- ۲۷۳ - بىر آولدا ۱۱ اۋى، ايكنىچى آولدا ۸ اۋى بار. ايكى آولدا نىچە اۋى بار؟
- ۲۷۴ - بىر جىگت اوز آولينان ايكنىچى بىر آولغا بارۇغا چىدى. اول ۱۳ چاقىرم چىر جۇرگەندە، آلدىنقى آولغا ۷ چاقىرم قالغان ايىدى. ايكى آولنىڭ اراسى نىچە چاقىرم؟
- ۲۷۵ - بىر اۋىگە ۹ ايكنىچى اۋىگە ۶ فوناق فوندى. ايكى اۋىدە نىچە فوناق بار؟
- ۲۷۶ - بىر اۋىدە ۴ تۈبە بار، ايكنىچى اۋىدنىڭ ۳ تۈبەسى آرتتى. اۋىچىچى اۋىدنىڭ تۈبەسى ايكنىچى اۋىدىكى نەن ايكەۋى آرتتى. اۋىچىچى اۋىدنىڭ تۈبەسى نىچە؟
- ۲۷۷ - ساۋداگىر ۱۳ سومقا تاۋار ساتى، ۶ سوم زىيان كىردى. تاۋار اونىڭ اوزىنە قانچا تورغان؟
- ۲۷۸ - بىر اۋى ۵ فاناق، ايكنىچى اۋىدنىڭ ۴ فاناقى آرتتى. ايكى اۋىدنىڭ كىرەگى نىچە فاناق؟
- ۲۷۹ - بىر بالانىڭ ۵ قون، ۷ آقى، ۸ كوك آسىنى بار. بالانىڭ بارلىق آسىنى قانچا؟
- ۲۸۰ - بىر قىزنىڭ اون تىيىندى ۶ كۆمىسى، اون بىس تىيىندى ۹ كۆمىسى، جىيىر ما تىيىندى ۵ كۆمىسى بار. قىزنىڭ بارلىق كۆمىسى قانچا؟
- ۲۸۱ - كوك باسندا اۋىچى آول اونى؛ ۷، ۶، ۵ اۋىدەن. اۋىچى آولدا نىچە اۋى بار؟

۲۸۲ - ئوقتار بىلەن تۇپىسى لىكىنۇ، تۇپىسى نان چلقىسىنىڭ ئۈرۈنەۋى آرتقە،

چلقىسى نان سىيرىنىڭ بىسەۋى آرتقە، ئوقتار بىلەن نىچە قاراسى بار؟

$$= ۳ + ۹ \quad (۸۰)$$

$$= ۴ + ۸$$

$$= ۵ + ۷$$

$$= ۶ + ۶$$

$$= ۷ + ۵$$

$$= ۸ + ۴$$

$$= ۳ + ۹ \quad (۷۹)$$

$$= ۳ + ۸$$

$$= ۴ + ۷$$

$$= ۵ + ۶$$

$$= ۶ + ۵$$

$$= ۷ + ۴$$

$$= ۸ + ۶ \quad (۷۸)$$

$$= ۷ + ۹$$

$$= ۸ + ۸$$

$$= ۷ + ۶$$

$$= ۸ + ۷$$

$$= ۹ + ۹$$

$$= ۶ + ۱۰ \quad (۸۳)$$

$$= ۷ + ۹$$

$$= ۷ + ۱۰$$

$$= ۷ + ۹$$

$$= ۸ + ۱۰$$

$$= ۹ + ۹$$

$$= ۴ + ۱۰ \quad (۸۲)$$

$$= ۵ + ۹$$

$$= ۶ + ۸$$

$$= ۷ + ۷$$

$$= ۵ + ۱۰$$

$$= ۷ + ۸$$

$$= ۳ + ۱۰ \quad (۸۱)$$

$$= ۴ + ۹$$

$$= ۵ + ۸$$

$$= ۶ + ۷$$

$$= ۸ + ۵$$

$$= ۹ + ۴$$

$$= ۳ + ۱۴ \quad ۸۴$$

$$= ۳ + ۱۵$$

$$= ۸ + ۱۲$$

$$= ۴ + ۱۶$$

$$= ۳ + ۱۷$$

$$= ۲ + ۱۸$$

$$= ۵ + ۱۱ \quad (۸۵)$$

$$= ۴ + ۱۲$$

$$= ۶ + ۱۲$$

$$= ۷ + ۱۳$$

$$= ۴ + ۱۵$$

$$= ۸ + ۱۲$$

$$= ۹ + ۱۰ \quad (۸۶)$$

$$= ۶ + ۶$$

$$= ۸ + ۸$$

$$= ۹ + ۹$$

$$= ۵ + ۱۱$$

$$= ۵ + ۱۲$$

$$= 7 + 5 + 3 \quad (۸۷)$$

$$= 6 + 5 + 6$$

$$= 4 + 5 + 6$$

$$= 8 + 4 + 8$$

$$= 8 + 5 + 7$$

$$= 5 + 8 + 7$$

آلۇ

آلگىدار ۲۰ بىردى ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ايگىنى ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

آلگىدار ۲۰ ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ دەن.

۲۸۳ - بالانگ ۱۱ آسىقى بارايدى، بىسەنن انبىسەن بىردى. بالانگ نىچە

آسىقى قالدى؟

۲۸۴ - مەلەنگ قولندا ۱۰ قارانداشى بارايدى، تورتتۇن شاكرد دەرىنە

بىردى، اوزندا نىچە قارانداشى قالدى؟

- ۲۸۵ - كينجەبای ۱۴، ۱۰، صادق ۸ دە، كينجەبای صادق دان نېچە جاسى اولسكەن؟
- ۲۸۶ - جازۇ جازغاندا موراتاى ۹۴ خطا چىقاردى، اوزبىك دىك اونان ۸ خطاسى كىم بولدى. اوزبىك نېچە خطا چىقاردى؟
- ۲۸۷ - بىز بەننگ ئىر تاباغندا ۹۵ قاداتى گىر بار، ايكىچى تاباغندا ۷ قاداتى قانت بار. بىز بەننگ ايكى جاشى تىك بولۇ اۇچۇن نېچە قاداتى قانت سالۇ كىرەك؟
- ۲۸۸ - مکتەبدا ۱۵ اوركەك بالا بار، قز بالالاردىك سىگىزى كىم. مکتەبدا نېچە قز بالا بار؟
- ۲۸۹ - عزیزە ۴ دافترگە ۹ تىين تولادى. عزیزە ۹۵ تىين آقپاسىنان نېچە تىين قايتارپ آلدى؟
- ۲۹۰ - ساماۋار ۹۶ سوم تورادى. چاى سايمانى - ۷ سوم. ساماۋار قانچا قىبات؟
- ۲۹۱ - بىر قانتىن ۷ كىز آق سىتسا، قىز سىتسا ساتب آلدى. قىز سىتسا نېچە كىز، ايكىر آق سىتساسى ۸ كىز بولسا؟
- ۲۹۲ - برەۋ دۇكەنچى دەن ۱۴ تىينغا سىسابن آلب. ۲۰ تىين آتچا بىردى. قىز نېچە تىين قايتارپ آلدى؟
- ۲۹۳ - ۱۴ بولۇ اۇچۇن قانداى سانغا ۷ قوسۇ كىرەك؟
- ۲۹۴ - ۱۵ دەن ۷ نىك نېچەۋى كىم؟ ۷۱ دەن ۸ دىك نېچەۋى كىم؟
- ۲۹۵ - ۵ دن ۲۰ قانچا آرتق؟ ۹ دان ۱۶ قانچا آرتق؟
- ۲۹۶ - كىتاب بىين قاراندش ۲۰ تىين تورادى، كىتابقا قانچا تولانگەن، دىگەر قاراندش ۳ تىين تۇرسا؟
- ۲۹۷ - آغاسى ۱۸ دە، مانىسى ۵ - ۵ مانىسى تۇۋغان جلى آناسى نېچە دە بولغان؟

۲۱

۲۹۸ - تۇن قسقارغاندا ۷ سامت، كۇن ۱۷ سامت بولادى. تۇن كۇن

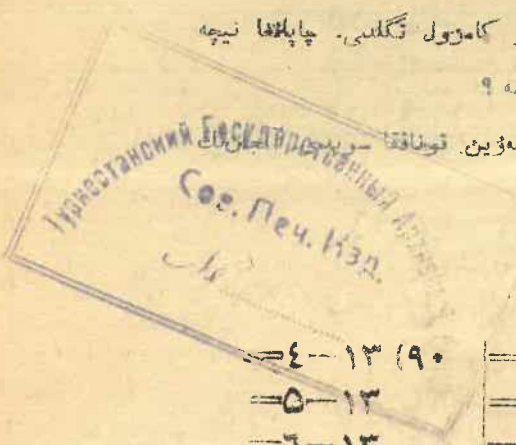
نېچە سامت اوزن؟

۲۹۹ - ۱۴ كيز ساتەن نەن مېر چاپان، مېر كامزول تىگلى. چاپانغا نېچە

كيز ساتەن كېتىدى، اېگەر كامزول ۵ كيز دەن تىگىگە؟

۳۰۰ - آلجاننىڭ ۱۹ قۇزىسى بارادى، اۈمەۋىن توناققا

۹ قۇچە قۇزىسى قالدى؟

- = ۴ - ۱۳ (۹۰)
- = ۵ - ۱۳
- = ۶ - ۱۳
- = ۷ - ۱۳
- = ۸ - ۱۳
- = ۹ - ۱۳
- = ۵ - ۱۴
- = ۶ - ۱۴

- = ۳ - ۱۲ (۸۹)
- = ۴ - ۱۲
- = ۵ - ۱۲
- = ۶ - ۱۲
- = ۷ - ۱۲
- = ۸ - ۱۲
- = ۹ - ۱۲
- = ۱۰ - ۱۲

- = ۲ - ۱۱ (۸۸)
- = ۳ - ۱۱
- = ۴ - ۱۱
- = ۵ - ۱۱
- = ۶ - ۱۱
- = ۷ - ۱۱
- = ۸ - ۱۱
- = ۹ - ۱۱

- = ۸ - ۱۶ (۹۲)
- = ۹ - ۱۶
- = ۸ - ۱۷
- = ۹ - ۱۷
- = ۹ - ۱۸
- = ۶ - ۱۸
- = ۷ - ۱۹
- = ۸ - ۲۰

- = ۷ - ۱۴ (۹۱)
- = ۸ - ۱۴
- = ۹ - ۱۴
- = ۶ - ۱۵
- = ۷ - ۱۵
- = ۸ - ۱۵
- = ۹ - ۱۵
- = ۷ - ۱۶

—۹—۱۸ (۹۵)	—۷—۱۴ (۹۴)	—۸—۱۷ (۹۳)
—۷—۱۲	—۷—۱۶	—۸—۱۵
—۶—۱۳	—۹—۱۴	—۵—۱۳
—۹—۱۵	—۵—۱۸	—۶—۱۴
—۷—۱۵	—۷—۱۹	—۴—۱۵
—۹—۱۳	—۵—۱۳	—۳—۱۴
—۸—۱۶	—۶—۱۲	—۹—۱۷

—۱۱—۱۳ (۹۷)	—۱۲—۱۷ (۹۶)
—۱۳—۱۶	—۷—۱۲
—۱۶—۱۸	—۸—۱۵
—۱۴—۱۹	—۵—۱۲
—۱۵—۱۸	—۸—۱۴
—۱۳—۲۰	—۹—۱۶
—۱۶—۲۰	—۵—۱۴

فۇزۇ ھەم آلو

۳۰۱ - شاكرد قارىنداش، قالام ھەم قاناز ساتىپ آلدى؛ قارىنداشقا اول ۴ تىيىن تو
 لەدى، ئالامغان ۳ تىيىن قىمىسائراق تۈلەدى شاكرد قانازغا قانچا تولادى، ايگەر اول
 بارلىقى ۲۰ تىيىيى ھۆسەلسە؟

۳۰۲ - قىرغىچى ۹ ئېر كۆنى ۱۳ فۇرى قىرتتى، كېلەر كۆنى ۵ قىيى كىم قىرتتى
 ايكى كۆندە اول نىچە فۇرى قىرتتى؟

۳۰۳ - ئېر بالانىڭ ۸ آسغىر، ايكنچى سىنىڭ ۳۱ آسغىيى بار ايدى؛ بۇلاردىڭ
 آسقدارن بىرگە قىرىست جىمەرب ايسەندەسە، ساقالارى ۹ ايكەن. ايكى بالانىڭ كىنغىلەرى
 نىچمۇ؟

۲۰۵ - ئەر جىگت بېشىبەنت، چالبار ھەم جىلەنكە ساتىپ ئالدى؛ بېشىبە نىڭگە ئول ۱۲ سوم تۈلەدى، چالبارغا ۶ سوم كېم تۈلەدى. جىگت جىلەنكەگە نېچە سوم تۈلەدى، ئىگەر ئۇستاغان آقچا سى نىڭ ئىبارى ۲۰ سوم بولسا؟

۳۰۵ - بىرەودىڭ ۱۷ قاراسى بار؛ جىلقى، سېۋىر ھەم ئۆيە؛ سېۋىرى ۵، ئۆيەسى ۹، قالغانى جىلقى. اول كىسى نىڭ جىلقىسى نېچە؟

۳۰۶ - سىرستاندا ۱۵ ئاۋى بار؛ ۴ آغاچچان سالغان، جىمئان سالغان ئاۋى دىك آغاچ ئاۋىدىن بېشەۋى آرتق؛ قالغانى كىرىچ ئاۋى. كىرىچ ئاۋى نېچە؟

۳۰۷ - ئۇچ آغايندى بالانىڭ آغاسى ۹ دا، اور تانچىسى اورمان ۳ جاسى كېچى، كېچىسى نىڭ جاسى ايكى آغاسى نىڭ جاسى بىرگە قوسقاندا ۱۰ جاسى كېم. كېنچە ئانىسى نېچە؟

۳۰۸ - ئەر ئاۋىدەگى قوناقدارغا ئۇچ ئاباق ئارتلىدى ئۇچ كىسىگە ئەر ئاباق ۵ كىسىگە، ئەر ئاباق. ئۇچنچى ئاباق ئارتىلغان قوناق دىك سانى اوو ەلگى ايكى ئاباقتىن قوناقدار دان ايكەۋى كېم ئۇچنچى ئاباق نېچە كىسىگە ئارتلىدى؟

۳۰۹ - ئەر شاگرد ئۇچ آيدا ۱۸ ساباقدان قالدى؛ اوولكى آيدا ۵ ساباقدان ايكنچى آيدا ۷ ساباقدان شاگرد سوڭغى آيدا نېچە ساباقدان قالدى؟

۳۱۰ - آسارغا ۲۰ اوراقچى چاقىرلىب ايدى؛ ئۇسكە جىيىن جىيىنەۋى، ئوسىدىن كىيىن توغزى كىلدى، باسقاسى كىلەى قالدى چاغراغان اوراقچى نىڭ آسارغا نېچەۋى كىلەى قالدى؟

۳۱۱ - بالا ۱۸ بىتدەك كىتابچانى اوقىب چىقارچى بولدى. اول آلغاچتى ساعىتدا ۷ بىت. كىلەر ساعىتدا ۶ بىت اوقىدى. قالغانن اوقىب بىتروگە آكەسى جۇمىسقا جېرەب، كىلەر كۈنىگە قالدىردى. كىتاب دىك نېچە بىتتى اوقىلماى قالدى؟

$$\begin{aligned} &= 9 - 2 + 7 + 8 \\ &= 4 + 5 + 3 - 14 \\ &= 3 - 6 + 5 - 19 \\ &= 7 - 5 + 6 - 20 \\ &= 3 - 5 + 4 - 18 \\ &= 9 - 6 + 5 - 17 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= 8 + 7 - 18 \\ &= 8 - 5 + 11 \\ &= 9 + 12 - 19 \\ &= 9 - 11 + 7 \\ &= 7 - 5 + 13 \\ &= 5 + 8 - 17 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= 5 + 7 - 8 + 8 (101) \\ &= 6 - 7 - 3 + 16 \\ &= 2 + 6 + 8 - 20 \\ &= 5 + 7 + 6 - 12 \\ &= 9 - 8 + 9 - 15 \\ &= 8 - 7 + 4 - 17 \\ &= 9 + 7 - 9 - 20 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= 9 - 3 + 7 + 8 (100) \\ &= 8 - 6 + 9 - 19 \\ &= 5 - 7 - 5 + 13 \\ &= 6 + 8 - 4 - 20 \\ &= 8 - 3 - 2 + 18 \\ &= 7 + 11 - 8 + 9 \\ &= 9 + 16 - 3 + 17 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= 8 - 5 + 4 - 18 (103) \\ &= 5 + 3 + 4 - 12 \\ &= 5 + 6 - 2 + 17 \\ &= 6 + 7 + 12 - 19 \\ &= 9 - 12 + 14 - 20 \\ &= 9 - 8 + 6 - 14 \\ &= 8 - 9 + 12 - 15 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= 5 + 4 + 9 - 18 (102) \\ &= 8 - 5 + 8 - 16 \\ &= 8 + 7 - 5 - 19 \\ &= 9 - 8 - 5 - 12 \\ &= 9 - 8 + 7 - 16 \\ &= 9 - 5 + 6 - 19 \end{aligned}$$

کوبیتو

۴	دی کوبیتگدر	۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ ریت	۷	نی کوبیتگدر	۳ ریت
۴	دی کوبیتگدر	۴، ۴، ۵، ۶ ریت	۸	دی کوبیتگدر	۲ ریت
۵	نی کوبیتگدر	۴، ۴ ریت	۹	دی کوبیتگدر	۲ ریت
۶	نی کوبیتگدر	۲ ریت	۱۰	دی کوبیتگدر	۲ ریت

- ۳۱۲ - برەۋ كىزى ۴ سومنان ۵ كىز چۇغا ساتى آلدى. اول بار چۇغاغا نىچە سوم تولدى؟
- ۳۱۳ - سارا ۴ دە. آبش اونان ۴ ايسە اۆلكەن. آبش نىچە دە؟
- ۳۱۴ - قويچىباي ۴ سومنان ۶ بورەنە ساتى آلدى. قويچىباي بار بورەنەگە نىچە سوم تولدى؟
- ۳۱۵ - قاسابچى ۵ سومنان ۴ قولى ساتى آلدى. قاسابچى آلغان قويلارغا قانچا آتچا تولدى؟
- ۳۱۶ - بىر قازانغا ۵ چەك سۇۋ سىلى. ۴ قازانغا نىچە چەك سۇۋ سىلىدى؟
- ۳۱۷ - بىر كىشىنىڭ ۴ قولى بار. ۷ كىشىنىڭ قولى نىچە؟
- ۳۱۸ - بىر قورسۇڭ قاناتى ايكىتۇ. ۸ قورسۇڭ قاناتى نىچە؟
- ۳۱۹ - معلم ۹ شاكرىدە ۴ تاباقدان قاغاز اۆلەستردى. معلم بارلىغى قانچا قاغاز اۆلەستردى؟
- ۳۲۰ - دارجان بايىچە بىر جۇمادا ۴ اۆرچىك جىب ائىردى. ايكىنچى جۇمادا ۶ ايشە آرتىق ائىردى. دارجان بايىچە ايكىنچى جۇمادا نىچە اۆرچىك جىب ائىردى؟
- ۳۲۱ - بىر سومدا ۵ جىيرما تىيىن بار. ۴ سومدا نىچە جىيرما تىيىن بار؟
- ۳۲۲ - تاينچا تىرىسى ۴ سوم تۇرادى. سىير تىرىسى ۲ يسە قىبات. ۴ سىير دىك تىرىسى نىچە سوم تۇرادى؟
- ۳۲۳ - بىر چلقىنىڭ آياغى تورتۇ. ۵ چلقىنىڭ آياغى نىچە؟

$= 2 \times 5 (107)$	$= 6 \times 3 (106)$	$= 9 \times 2 (105)$	$= 5 \times 2 (104)$
$= 3 \times 5$	$= 3 \times 4$	$= 10 \times 2$	$= 6 \times 2$
$= 4 \times 5$	$= 4 \times 4$	$= 4 \times 3$	$= 7 \times 2$
$= 2 \times 6$	$= 5 \times 4$	$= 5 \times 2$	$= 8 \times 2$

(۱۱۱)	(۱۱۰)	(۱۰۹)	(۱۰۸)
=۲×۳×۲	=۶×۳	=۲×۱۰	=۳×۶
=۴×۲×۲	=۲×۸	=۳×۶	=۲×۷
=۲×۴×۲	=۵×۳	=۳×۵	=۲×۸
=۲×۵×۲	=۲×۹	=۲×۷	=۲×۹

بولۇ

- ۴ گە بولگندە ۳، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰ نى.
- ۴ كە بولگندە ۳، ۶، ۹، ۱۲، ۱۵، ۱۸ دى.
- ۴ كە بولگندە ۴، ۸، ۱۲، ۱۶، ۲۰ نى.
- ۵ كە بولگندە ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰ نى.
- ۶ غا بولگندە ۶، ۱۲، ۱۸ دى.
- ۷ گە بولگندە ۷، ۱۴ دى.
- ۸ گە بولگندە ۸، ۱۶ نى.
- ۹ غا بولگندە ۹، ۱۸ دى.
- ۱۰ غا بولگندە ۱۰، ۲۰ نى.

ايكى گە تىك بولمىتىن سانلاردى > تىپ پەيدى. جۇپ سانلار:

- ۳، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰.

تاق سانلار: ۳، ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۹.

۳۲۴ - ۶ كىز بلتە گە برەۋ ۱۲ تىين تولدى. بلتەنگ كىزى نىچە تىين تۇرادى؟

۳۲۵ - 'برقزسابغا ۱۶ تىين تولدى، تارقاققا ۴ ايسە آرزان. تارقاق نىچە تىين؟

۳۲۶ - ۴ فانارغا تىك تولترغان بۇيدى ۸ بۇد مېرقانلاردا نىچە بۇد بۇيدى بار؟

۳۲۷ - مېر كىزدە ۱۶ ۋىرشوك. چىرەك كىزدە نىچە ۋىرشوك بار؟ جارتى كىزدە نىچە ۋىرشوك؟

۳۲۸ - بىر تايىنچا ھەم بىر بۇزاۋ ساندى. تايىنچاغا ۱۵ سوم آلتى، بۇزاۋغا ۴ ايسە كىم آلتى. بۇزاۋدى قانچاغا ساندى؟

۳۲۹ - آكەسى بالالارنى بازارلىققا ۱۴ كامپىت آكىلدى، بالالارى ۷ ايكەن. بالا باسنا نىچە كامپىت تىپىدى؟

۳۳۰ - آت بىر ساعەتتا ۴۰ چاقىرىم جابادى. چىرەك ساعەتتا نىچە چاقىرىم جابادى آت؟

۳۳۱ - كىتاب ۱۸ تىيىن تۇرادى، قىلام سابى ۳ ايسە ارزان. قىلام سابى نىچە تىيىن تۇرادى؟

۳۳۲ - آربانك دوڭگەلەگى نك آينالاسى ۴ كىز. دوڭگەلەك ۱۵ كىز. بىر گ نىچە آينالادى؟

۳۳۳ - دوڭگەلەك ۱۸ كىز جىرگە ۹ آينالدى. دوڭگەلەككە آينالاسى نىچە كىز؟

۳۳۴ - بىر سارچاندا ۳ كىز. ۱۳، ۱۵، ۱۸ كىزدەن نىچە سارچان چىتاي؟

۳۳۵ - ۱۵ دانك ۵ دەن بىر بولىدىن تايىڭدار. ۱۶ نك ۸ دەن بىرن، ۱۸ دانك ۶ دان بىرن تايىڭدار؟

۳۳۶ - ۱۲ نىچە ايسە آرتق ۴ دەن ۱۴ نىچە ايسە آرتق ۷ دەن؟ ۱۵ نىچە ايسە آرتق ۵ دەن؟

۳۳۷ - ۷ نىچە ايسە كىم ۱۴ دەن؟ ۸ نىچە ايسە كىم ۱۶ دان؟ ۹ نىچە ايسە كىم ۱۸ دان؟

(۱۱۵)	(۱۱۴)	(۱۱۳)	(۱۱۲)
— ۶:۱۸	= ۲:۱۶	= ۴:۱۲	= ۲:۱۰
— ۹:۱۸	= ۴:۱۶	= ۶:۱۲	= ۱۱:۱۱
— ۲:۲۰	= ۸:۱۶	= ۲:۱۴	= ۵:۱۰
— ۴:۲۰	= ۱۶:۱۶	= ۷:۱۴	= ۱۲:۱۲
— ۵:۲۰	= ۲:۱۸	= ۳:۱۵	= ۲:۱۲
— ۱۰:۲۰	= ۳:۱۸	= ۵:۱۵	= ۳:۱۲

كوبەيتۇھم بولۇ

۳۳۸ - ۵ قارنداش ۱۵ تىيىن تۇرادى نىچە تىيىن تۇرادى ۴ قارنداش ۹ قارنداش ۴ قارنداش؟

۳۳۹ - ۵ دانىغەر ۴۰ تىيىن تۇرادى نىچە تىيىن تۇرادى ۴ دانىغەر؟

۳۴۰ - بىر ۱۰۰ توننىسى بار ئىدى ۵ دەن بىر ئول فوناققا سويىدى سويغان ئونقى لارن اول ۴ سومنان ساتقان بولسا قانچا آقچا آلاز ئىدى؟

۳۴۱ - بىكى بالانك ۹ دان آسىغى بار بۇلاردك آسىغىن ۶ بالاغا تياك بۇواب يرسە نىچە دەن كىلەر ئىدى؟

۳۴۲ - بىر قاتن ۱۶ سىردان ۴ قارن ماى آلدى اول قاتن نىچە سىمىر بولسا ۵ قارن ماى آلاز ئىدى؟

۳۴۳ - ساۋدا گىر كىزى ۴ سومدىق ۸ كىز تىرىكەنى ۴ كىز بەرقۇتقا آىرىاستادى آىرىاستاب آلتاق بەرقۇتدك كىزى نىچە سوم؟

۳۴۴ - ۴۰ كىز جىرگە دوگىگەلەك ۱۰ آينالادى نىچە كىز جىرگە دوگىگەلەك ۶ آينالادى؟

۳۴۵ - ۴ توى ۱۸ سومغا ساتلدى بىكى قوى قانچا تۇرادى؟

۳۴۶ - ۴ سارجاندا ۱۲ كىز بار ۵ سارجاندا نىچە كىز؟

۳۴۷ - ۲۰ ئاباق قاناز ۵ بالاغا اولەستردى ۴ بالاغا قانچا قاغاز ئىدى؟

۳۴۸ - معلم ۹ يالاغا بىكى فالاننان بىردى ۶ يالا نىچە قلام آلدى؟

۳۴۹ - ۵ آيدا ۲۰ جۇما بار ۴ آيدا جۇما نىچە؟

= ۴ × (۳ : ۱۲) (۱۱۸)	= ۶ × (۴ : ۱۲) (۱۱۷)	= ۴ × (۲ : ۱۰) (۱۱۶)
= ۳ × (۵ : ۲۰)	= ۴ × (۳ : ۱۵)	= ۳ × (۲ : ۱۲)
= ۵ × (۹ : ۱۸)	= ۵ × (۴ : ۱۲)	= ۸ × (۷ : ۱۴)
= ۴ × (۵ : ۲۰)	= ۹ × (۶ : ۱۲)	= ۶ × (۸ : ۱۶)
= ۸ × (۷ : ۱۴)	= ۳ × (۶ : ۱۸)	= ۶ × (۵ : ۱۵)
= ۲ × (۵ : ۲۰)	= ۴ × (۶ : ۱۸)	= ۲ × (۳ : ۱۲)
= ۴ × (۵ : ۲۰)	= ۲ × (۳ : ۱۸)	= ۳ × (۴ : ۲۰)

$$\begin{aligned}
 &= 8 \times (7 : 14) \quad (119) \\
 &= 3 \times (5 : 15) \\
 &= 9 : 3 \times 6 \\
 &= 4 \times (6 : 18) \\
 &= 4 : 1 \times 8 \\
 &= 8 \times (9 : 18) \\
 &= 5 \times (4 : 16) \\
 &= 6 : 9 \times 2
 \end{aligned}$$

تورت آمال

اولكى ايكي اوندق دك اچندەگى ايسەب

۳۵۰ - ۳ آغاچ ۱۵ تىن تورامى؛ قانچا تولەو كىرك ۴ آغاچ جىكە؟

۳۵۱ - ۳ بىر بالا اولى ۴ تىن نان ۵ دافنار آلەيسى كىلدى؛ اونان كىيىن دانىر آلەمى.

دانىرگە لايىقداغان آقچاسىنا ۴ قارىنداش آلدى. ۳ قارىنداش قانچا تورامى؟

۳۵۲ - بايگەگە ۱۲ ات چاويپ ايدى ۳ دەن بىرىنەن بايگە تىكلىدى. بايگە نىچە

آقچا تىكلىدى. بايگە نىچە آقچا تىكلىدى؟

۳۵۳ - ۳ بىر اولدان ۴ قوزبالا ئويىدى؛ ايرىكەك بالالار ۳ ايسە آرتق. بول اولدان

بارلىقى نىچە بالا اوتىدى؟

۳۵۴ - قوزبالا تىك ۳ تىن نىيىتىق كويىسى بار ايدى. بول آقچاسىنا اول سرنى سات

آلغاندا؛ ۳ تىن آقچاسى آرتق قالدى. سرنى نىچە تىن تورامى؟

۳۵۵ - ساوداگىر ۵ تىرىمى ۳ سومنان آلې؛ اوزى ۱۸ سومغا ساتتى. اول قانچا

نايىدا قىلدى؟

۳۵۶ - ساوداگىر ۳ تىباق قاغازدى ۲ تىن نان ساتتى. اول قانچا آقچا آلدى

ايگەر ۱۸ تىباق قاغاز ساتسا؟

۳۵۷ - ۴ ناداقاۋوننان ۵ ناداقانان چىسايى. ۱۲ ناداقاۋوننان يىسرگاندى. نىچەقاداق
نان چىفادى؟

۳۵۸ - ۶ فاردىش ۸۱ نىين توراجى: ۴ قلام سايى ۲۰ نىين. قلام سايى فار -
نداشدان قانچاقىيات؟

۳۵۹ - برەۋدك ۳ سومنان ۶ فاغاز آقچاسى بارايدى. اول آقچاسى نك جارتىسن
جومسايى؛ ئونان كىين قالغان آقچاسى نك ۳ دان برن جومسايى. اولنك تانچا آقچا
سى قالدى؟

۳۶۰ - آبلای بركونى كىتابك ۱۲ بتىن اوقىدى؛ نورلان اونان ۴ ايسە كىم -
اوقىدى؛ قاسم ۴ بيت اوقىدى؛ اوچەۋى نىچە بيت اوقىدى؟

۳۶۱ - بربالا ۶ قاز جومر نقاسى ۳ ايسە آرتق اويرەك جومرتقاسى تاويب آلدى
اويىنە آكىلە - جاتقاندا؛ ۳ اويرەك؟
جومرتقاسى چارلدى. ايندى بالانك، قاز جومرتقاسى نان اويرەك جومرتقاسى قانچا
آرتق؟

۳۶۲ - ايگىنچى نك فرماندا ۱۵ قاب بۇيداي بار ايدى. اول بۇيدايى نك ۴ دەن
بۇرن ۲۰ سومغا ساتدى. بۇيدايك قابى قانچادان ساتلدى؟

۳۶۳ - بىر شاگردك ۱۶ تاباق قانغازى بار ايدى، معلم اوغان ۴ باباق قانغاز
بىرەى. شاگرد بار قانغازى نك ۴ دەن بىرىنەن دافتەر تىكىتى. شاگردك نىچە تاباق
قانغازى قالدى؟

۳۶۴ - تىگىنچى ۲ كىز چوغا ھەم ۴ كىز تىرىكەك ۱۴ سوم تىرلەدى. چۇغاك
كىزى نىچە سوم، ايگەر تىرىكەك كىزى ۲ سوم تۇرسا؟

۳۶۵ - آيىكەى كوندىز ۵ بيت كىتاب اوقىدى. كىچكە ۳ ايسە آرتق اوقىدى
احمىجان آيىكەىك كوندىز ھەم كىچە اوقىغانىنان ۱ بيت كىم اوتىپت. اىسپان
نىچە بيت كىتاب اوقىغان؟

۳۶۶ - برەۋدك ۴ قوبى بار ايدى. اول قوبى نك ۱۷ سىن اوزىنە قالدۇرپ
الغانى ۶ سومنان ساتلدى. قوبى ايبەسى قانچا آقچا آلدى؟

- ۳۶۷ - ۹ كىز سېتىسا ئوغا كۈيلەك چىقاردى، جگت كۈيلەگىنە اونان ۴ كىز كىم كېتەدى، اوسىنداي ۴ جگت كۈيلەگىنە نېچە كىز سېتىسا كىرەك؟
- ۳۶۸ - ئىر بالاڭ كوككە بويماغان ۴ آسىغى بار، قوزغە بويماغان آسىغى نڭ اونان سېكرى كىم، بالا آسىغى نڭ تورتىدەن بىر بولىمىن دوستىنا بېردى. بالانڭ نېچە آسىغى قالدى؟
- ۳۶۹ - سارداڭىر ۳ دافىئەدى ۱۸ تىينغا ساتىپ، دافىئە باسمايان ۴ تىين قاپدا قلىدى. ئىر دافىئە سارداڭىردىڭ وزىنە قانچاغا تۈسكەن؟
- ۳۷۰ - جالقاو شاكرىكە معلم كۈنىدە، چقاروغا ۵ ايسەپ بېرسە، اول ۴ چىمىن غانا چقاراتىن بولغان. بىر جومانڭ اچىك جالقاو شاكرىكە نېچە ايسەپ چىقارماي قالدىغان؟
- ۳۷۱ - بىرەدىڭ قۈيى مېن اېچكىسى آرالاس ۱۵ ايكەن: اول ۴ قۈيى ساتقاندا، اېچكىسى قۈيى بېردى بولمى قالغان. اول كىسى نڭ قۈيى قانچا بولغان؟
- ۳۷۲ - مەكتەپدا ۴۰ بالا اوقىدى، ايرىكەك - آيەلى آرالاس. ساباقدان ۴ ايرىكەك بالا ايرىكەك قايتىپ كېتكەندە، سوڭ قالغان بالالارنىڭ ايرىكەك - آيەلى بىر دەى بولدى. بول مەكتەپدا ايرىكەك بالا نېچە بولغان؟
- ۳۷۳ - ۱۰ آسقىنى ايكىگە بولگەندە، بىراق ئىر جاغىدا ۵ آسقىنى آرتىق بولدى؟
- ۳۷۴ - ۱۵ آسقىنى ايكىگە بولگەندە، بىراق ئىر جاغىدا غىسى ايكىنچى قانچىنان ايكى ايسە آرتىق بولدى.
- ۳۷۵ - آكەسى ايكى بالاسىنا ۱۶ تىين بولاب بېرىگەندە، اولكەينە كېچىسى مەن اۈچ ايسە آرتىق ئىيىدى، ەر قايسىسى نېچە تىين نەن آلى؟
- ۳۷۶ - قازىبىك كولاچىدەن اۈچ ايسە اولكەن. ەر قايسىسى نېچەدە، اىگەر ئىكەۋى نڭ جاسىن قوسقاندا ۴۰ بولسا؟
- ۳۷۷ - مېن بىرسان اويلادم، اىگەر اونى اۈچ ايسە كۈبەيتىپ، تاغى ۵ نوسام ۱۲ بولادى. مېن قانداى سان اويلادم؟

۳۷۸ - سارتايىمىن سارماننىڭ بىرگە ۲۰ آسىغى بارايدى. سارتاي ۶ آسىغىن چوغاز
توقاندا؛ ايگەۋىنىڭ آسىغى بىردى بولپ قالدى. باسندا ھرقايسى سى نىڭ آسىغى
نېچە ورايدى؟

۳۷۹ - بىر كىسى دوگەننەن ۵ كىز بار قوت آلدى ايكنچى بىرە تاغيدا سوزداي بار
فوتدان ۶ كىز آلدى. ايكنچى كىسى اولگى دەن ۸ سوم آرتوق تولدى. بولار ھەر
قايسى سى قانچا تولدى؟

۳۸۰ - بالادان بىرە نېچە ئاباق قاغارڭ باردىب سورادى. بالا ايگەر مېنىم قاغازم
ھازرگى دەن ۳ ايسە آرتوق بولسا اونىڭ اوستنە تاغى ۲ ئاباق قوسلسا، ۲۰ ئاباق بو
لار ايدى ديدى، بالانىڭ قاغازى قانچا ايگەن؟

۳۸۱ - ساودا گىر ماشىنا جىبى نىڭ آغاشن ۴۰۷ تىمىن نان آلب ۷ تىمىن نان ساتا
دى. ساودا گىر نېچە آغاش جىب ساتقاندا ۱۵ تىمىن فايدا قىلادى؟

۳۸۲ - شا كىرد ۳ قارنداش، ۲ تاس قلام ساتىپ آلدى. قارنداشلارغا اول ۱۲
تىمىن تولدى، ھەر تاس قلامغا ۲ تىمىن تولدى. شا كىرد بارلىغى قانچا آقچا چوسا
دى؟

۳۸۳ - آرىنىڭ آلنى دوگىگە لىگى نىڭ آينالامى ۲ كىز، آرتقى نىگى ۴ كىز ھەر
دوگىگە ۲۰ كىز جىرگە نېچە آبنالادى؟

۳۸۴ - ايگى استولنىڭ اوستىدە ۱۷ كىتاب جاترا ايدى. بىر استول دەن ۴ كىتاب،
بىكچى سىنەن بىر كىتاب آغاندا، ايگى استولداغى كىتاب سانى بىردى بولدى. ھەر
ستولنىڭ اوستىدە نېچە كىتاب جاترا ايدى؟

۳۸۵ - دوگەنچى ھەر ۴ قارنداشنى ۱۲ تىمىنغا آلب، ھەر بىر اوچىۋىن ۱۸ تىمىنغا
ساتدى. دوگەنچى ۱۰ تىمىن فايدا قىلماۋچون نېچە قارنداش ساتارغا كىردى؟

۳۸۶ - بىرە باراتىن اولىنىڭ جارتى چولپىنا جىتگەندە، تاغيدا ۷ چاقىرم چوۋۇ گىرەك
ايگەن بىگىن بىلدى. اونىڭ باراتوغون آۋلى ۴۰۷ اۋىيى نەن نېچە چاقىرم بولغان؟

۳۸۷ - سرغاۋلى ۴ كە بولگەندە، ھىرولىمى ۳ كىز بىرلادى. سرغاۋلىنىڭ اۋزىنى
قانچا بولغانى؟

۳۸۸ - كۆبى دەن اچىندە گى سۆينىڭ ۴ دەن بىر قۇيىپ آغاندا، ۱۵ چىلەك قالادى
كۆبى دە نېچە چىلەك سۇ بولغانى؟

- ۳۸۹- بالا ۳ دۈفتەر آلفاندا، ۸ تېيىن آقچاسى قالدى. ايگەر بالا ۵ دۈفتەر آلماء آقچاسى نىڭ ئاران جۇمسار ايدى بالانىڭ آقچاسى قانچا؟
- ۳۹۰- شاكرەدەڭ ۱۹ تاباق قاغازى بار ايدى. اول جيىكەنچە هر قايسى سى ۵ تاباق تان دۈفتەر تكتى؛ دانىرگى نىدامى قالغان قاغازن ايكى قارىدايىغا نىڭ ئوبل ايدى. شاكرە نىچە دۈفتەر تكتى هم قارىدايىغا نىچە تاباقن قاغاز آلدى؟
- ۳۹۱- ئېرىلا ساوداگىردەن ۳ تېيىن تورت دۈفتەر، ۴ تېيىن تان ۲ قارىدايى آلدى بالانىڭ بار آقچاسى ۱۵ تېيىن ايدى. بالانىڭ قانچا آقچاسى جىتەدى؟
- ۳۹۲- آغاسى نىڭ كىنەيى ۱۲، ساقاسى ۱۳ بىسە كىم؛ ئىيى نىڭ كىنەيى ۱۲، ساقاسى نىڭ ورنى ئۇي كىم؛ ايكى بالانىڭ قايسى سى نىڭ آسغى كوب هم قانچا كوب؟
- ۳۹۳- كىتابچانىڭ ۲۰ بېتى بار؛ بالا دۈيسە سى كۈنى ۳ بېت اوتىدى، سىيسە سى كۈنى ۲ بېت كىم اوتىدى، سارسە سى كۈنى باستايى ايكى كۈندە اوقىغانداي اوتىدى، سىيسە سى كۈنى كىتابچانى اوتى بىتەدى. بالا بىيسە سى كۈنى نىچە بېت اوتىدى؟
- ۳۹۴- ايكى بالا قارماق سالىدى؛ برەۋى ۵ آلبوغا هم اونان ۳ ايسە آرتق چاپاق آلدى؛ ايكنچى بالا ۸ چاپاق آلدى؛ چاپاق تان ۶ آلبوغا كىم آلدى. ئۇلگى بالا سوغىدى تان نىچە ايسە آرتق بالىق اۋستادى؟
- ۳۹۵- برۇدەڭ جلقىسى ۴ سىيرى ۳ ايسە آرتق قوينىڭ سىيرى تان ۸ ارتق قوينى جلقىسى تان نىچە ايسە آرتق؟
- ۳۹۶- اورازدەڭ ايكى آتى بار. برەۋى ۴ جلمۇ تان بۇرن ۸ دە ايدى، ايكنچى سى ۳ جلمۇ تان بۇرن ۵ دە ايدى. اوسى كۈنى اورازدەڭ ايكى آتى بىرىنەن ئېرى قانچا بولكەن؟
- ۳۹۷- بالانىڭ ۱۶ تاباق قاغازى بار ايدى. جارتىسى تان اول دۈفتەر تكتى، قالغان قاغازى نىڭ تورتدەن ئېرن قارىدايىغا بىردى؛ بۇدان قالغان قاغازن ئېرىلاغا تاباقى بىر تېيىن تان ساتىدى. بالا قالغان قاغازى تان قانچا آقچا آلدى؟
- ۳۹۸- ئېر آدم ۵ قاب بۇيدى ساتى قابى ۴ سومنان؛ مۇنان آلغان آقچاسى تان ۵ سومنى بورچىنا تولەدى؛ قالغان آقچاسى تان ۵ توقتى آلدى. توقتىنى اول قانچان آلدى؟
- ۳۹۹- كولىبى ۴ سومنان ۵ تېرى ساتىدى؛ آلغان آقچاسى نىڭ ۵ سومنا تان آلدى، ۲ سومنا تان چايدىق بار قۇت آلدى. كولىبى نىڭ قانچا آقچاسى قالدى؟

۵۳

۴۰۰ - ایرالی نۇرالى دان، سىنڭ نىچە تاباق قاغارك بار قىيىب سۇرادى. نۇرالى
 آتتى. ايگىر مېنىم قاغازم حازرگى بار، قاغازمنان اۇچ ايسه كوپ بولسا، ارخان تاقى
 ۲۰۰ تاباق قورسلسا، مېنىم قاغازم ۲۰۰ تاباق بولارايدى. نۇرالى نڭ نىچە تاباق قاغازى
 بولغان ؟

$\begin{aligned} &= 4 : (6 - 14) \quad (121) \\ &= 6 : 3 \times 4 \\ &= 12 - 4 + 13 \\ &= 14 + 7 : 14 \\ &= 4 \times (14 - 17) \\ &= 12 + 3 : 18 \end{aligned}$	$\begin{aligned} &= 9 + 2 \times 4 \quad (120) \\ &= 7 : (8 + 3) \\ &= 8 : (7 + 9) \\ &= 8 + 2 : 14 \\ &= 6 \times (4 : 12) \\ &= 2 \times (14 - 20) \end{aligned}$
---	---

$\begin{aligned} &= 9 - 2 \times 7 \quad (123) \\ &= 9 \times (7 : 14) \\ &= 9 \times (6 : 12) \\ &= 7 \times (12 - 14) \\ &= 7 \times (10 - 17) \\ &= 11 - 2 \times 9 \end{aligned}$	$\begin{aligned} &= 4 + 2 \times 8 \quad (124) \\ &= 3 - 2 : 14 \\ &= 10 + 9 : 18 \\ &= 2 \times (8 - 14) \\ &= 3 \times (12 - 17) \\ &= 8 : (4 \times 2) \end{aligned}$
---	--

$\begin{aligned} &= (3 : 16) + 11 \quad (125) \\ &= (6 : 12) : 14 \\ &= (6 : 18) + 15 \\ &= (6 : 12) \times 18 \\ &= (4) \times (3) - 17 \\ &= 3 \times (4) - 19 \end{aligned}$	$\begin{aligned} &= (7 : 14) + 18 \quad (126) \\ &= (11 - 17) : 12 \\ &= (4 : 12) : 10 \\ &= (14 - 19) - 12 \\ &= (5 : 10) \times 6 \\ &= (4 : 12) : 18 \end{aligned}$
---	--

50

$= (9 - 12) : (3 + 17)$	(127)	$= (8 : 17) \times 5$	(127)
$= (8 : 20) - (0 \times 5)$		$= (0 \times 3) - 17$	
$= (5 : 12) : (3 \times 0)$		$= (7 : 14) - 14$	
$= (7 : 12) : (6 + 17)$		$= (3 \times 3) : 18$	
$= (7 : 18) \times (8 - 17)$		$= (2 : 14) - 19$	
$= (9 : 18) : (3 \times 7)$		$= (9 : 18) - 20$	

$= (14 - 20) : (9 + 2)$ (128)
 $= (12 - 17) \times (2 : 17)$
 $= (7 : 18) + (3 + 3)$
 $= (13 - 10) : (1 + 11)$
 $= (8 : 17) \times (7 : 12)$
 $= (12 - 10) \times (9 - 13)$

ریمچہ	اورسچا ^{۱۱}	مسلمانچا
I	1	۱
II	2	۲
III	3	۳
IV	4	۴
V	5	۵
VI	6	۶
VII	7	۷
VIII	8	۸
IX	9	۹
X	10	۱۰
XI	11	۱۱
XII	12	۱۲

(۱) بؤل صفرلاردنک اصلی عربچا دین آیتیلادی.
آیانی.